

Republika Hrvatska
Općinski sud u Karlovcu
Karlovac

Poslovni broj: P-110/2025-14

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I
R J E Š E N J E

Općinski sud u Karlovcu, po sucu Ireni Šegavić, u pravnoj stvari tužiteljice Ivane Sudarević iz Karlovca, Ljudevita Šestića 4, OIB 74693464017, zastupane po punomoćnici Ireni Blauhorn, odvjetnici u Karlovcu, protiv tuženika Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB 87939104217, zastupan po generalnom punomoćniku (Su-34/2025) Ivi Šućuru, odvjetniku u Zagrebu, radi isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene 13. travnja 2026., u nazočnosti punomoćnika u zamjeni tužitelja, Sandre Kovačić, odvjetnice u Karlovcu, i generalnog punomoćnika tuženika Ive Šućura, odvjetnika u Zagrebu, 22. travnja 2026.

presudio je

I. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB 87939104217, isplatiti tužiteljici Ivani Sudarević iz Karlovca, Ljudevita Šestića 4, OIB 74693464017, iznos od 1.298,82 EUR na ime preplaćenih kamata po kreditu podignutom u CHF, zajedno sa zateznom kamatom po stopi od 15% godišnje do 31. prosinca 2007., od 1. siječnja 2008. do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, od 1. srpnja 2011. do 31. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, i to na iznos od:

- 4,18 EUR od 15.12.2007. pa do isplate
- 4,18 EUR od 15.01.2008. pa do isplate
- 4,18 EUR od 15.02.2008. pa do isplate
- 4,18 EUR od 15.03.2008. pa do isplate

- 4,18 EUR od 15.04.2008. pa do isplate
- 13,22 EUR od 15.05.2008. pa do isplate
- 13,22 EUR od 16.06.2008. pa do isplate
- 13,22 EUR od 15.07.2008. pa do isplate
- 13,22 EUR od 16.08.2008. pa do isplate
- 13,22 EUR od 15.09.2008. pa do isplate
- 13,22 EUR od 15.10.2008. pa do isplate
- 13,22 EUR od 15.11.2008. pa do isplate
- 13,22 EUR od 15.12.2008. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.01.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 16.02.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 16.03.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.04.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.05.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.06.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.07.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 17.08.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.09.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.10.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 16.11.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.12.2009. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.01.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.02.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.03.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.04.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.05.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.06.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.07.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 16.08.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.09.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.10.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.11.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.12.2010. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.01.2011. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.02.2011. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.03.2011. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.04.2011. pa do isplate
- 19,77 EUR od 16.05.2011. pa do isplate
- 0,99 EUR od 13.06.2011. pa do isplate
- 15,13 EUR od 15.06.2011. pa do isplate
- 5,63 EUR od 12.07.2011. pa do isplate
- 9,92 EUR od 15.07.2011. pa do isplate
- 10,85 EUR od 11.08.2011. pa do isplate
- 3,58 EUR od 16.08.2011. pa do isplate
- 17,18 EUR od 24.08.2011. pa do isplate
- 20,76 EUR od 15.09.2011. pa do isplate
- 15,25 EUR od 15.10.2011. pa do isplate
- 2,79 EUR od 24.10.2011. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.11.2011. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.12.2011. pa do isplate

- 18,04 EUR od 16.01.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.02.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.03.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 16.04.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.05.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.06.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 16.07.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 16.08.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.09.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.10.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.11.2012. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.12.2012. pa do isplate
- 1,48 EUR od 15.01.2013. pa do isplate
- 16,55 EUR od 16.01.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.02.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.03.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.04.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.05.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.06.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.07.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 16.08.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 16.09.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.10.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 15.11.2013. pa do isplate
- 18,04 EUR od 16.12.2013. pa do isplate, u roku od 15 dana.

II. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB 87939104217, isplatiti tužiteljici Ivani Sudarević iz Karlovca, Ljudevita Šestića 4, OIB 74693464017, iznos od 2.936,64 EUR na ime preplaćenog tečaja po kreditu podignutom u CHF, zajedno sa zateznom kamatom po stopi od 14% godišnje do 30. lipnja 2011., od 1. srpnja 2011. do 31. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, i to na iznos od:

- 3,96 EUR od 15.01.2009. pa do isplate
- 4,48 EUR od 16.02.2009. pa do isplate
- 0,78 EUR od 15.04.2009. pa do isplate
- 1,01 EUR od 15.05.2009. pa do isplate

- 2,29 EUR od 15.01.2010. pa do isplate
- 5,09 EUR od 15.02.2010. pa do isplate
- 4,53 EUR od 15.03.2010. pa do isplate
- 7,51 EUR od 15.04.2010. pa do isplate
- 12,28 EUR od 15.05.2010. pa do isplate
- 12,34 EUR od 15.06.2010. pa do isplate
- 18,92 EUR od 15.07.2010. pa do isplate
- 19,72 EUR od 16.08.2010. pa do isplate
- 29,33 EUR od 15.09.2010. pa do isplate
- 22,99 EUR od 15.10.2010. pa do isplate
- 24,76 EUR od 15.11.2010. pa do isplate
- 32,95 EUR od 15.12.2010. pa do isplate
- 33,19 EUR od 15.01.2011. pa do isplate
- 30,57 EUR od 15.02.2011. pa do isplate
- 32,15 EUR od 15.03.2011. pa do isplate
- 32,24 EUR od 15.04.2011. pa do isplate
- 35,51 EUR od 16.05.2011. pa do isplate
- 1,79 EUR od 13.06.2011. pa do isplate
- 34,52 EUR od 15.06.2011. pa do isplate
- 12,85 EUR od 12.07.2011. pa do isplate
- 28,21 EUR od 15.07.2011. pa do isplate
- 30,87 EUR od 11.08.2011. pa do isplate
- 12,42 EUR od 16.08.2011. pa do isplate
- 59,44 EUR od 24.08.2011. pa do isplate
- 51,68 EUR od 15.09.2011. pa do isplate
- 37,38 EUR od 15.10.2011. pa do isplate
- 6,84 EUR od 24.10.2011. pa do isplate
- 44,67 EUR od 15.11.2011. pa do isplate
- 45,59 EUR od 15.12.2011. pa do isplate
- 51,36 EUR od 16.01.2012. pa do isplate
- 53,10 EUR od 15.02.2012. pa do isplate
- 52,34 EUR od 15.03.2012. pa do isplate
- 52,06 EUR od 16.04.2012. pa do isplate
- 54,15 EUR od 15.05.2012. pa do isplate
- 55,84 EUR od 15.06.2012. pa do isplate
- 53,74 EUR od 16.07.2012. pa do isplate
- 53,16 EUR od 16.08.2012. pa do isplate
- 48,01 EUR od 15.09.2012. pa do isplate
- 52,45 EUR od 15.10.2012. pa do isplate
- 54,51 EUR od 15.11.2012. pa do isplate
- 53,14 EUR od 15.12.2012. pa do isplate
- 4,24 EUR od 15.01.2013. pa do isplate
- 47,26 EUR od 16.01.2013. pa do isplate
- 50,93 EUR od 15.02.2013. pa do isplate
- 50,34 EUR od 15.03.2013. pa do isplate
- 54,44 EUR od 15.04.2013. pa do isplate
- 48,41 EUR od 15.05.2013. pa do isplate
- 47,43 EUR od 15.06.2013. pa do isplate

- 48,02 EUR od 15.07.2013. pa do isplate
- 47,40 EUR od 16.08.2013. pa do isplate
- 49,60 EUR od 16.09.2013. pa do isplate
- 51,03 EUR od 15.10.2013. pa do isplate
- 51,73 EUR od 15.11.2013. pa do isplate
- 54,21 EUR od 16.12.2013. pa do isplate
- 43,96 EUR od 15.01.2014. pa do isplate
- 46,15 EUR od 15.02.2014. pa do isplate
- 47,45 EUR od 15.03.2014. pa do isplate
- 46,32 EUR od 15.04.2014. pa do isplate
- 44,72 EUR od 15.05.2014. pa do isplate
- 45,05 EUR od 16.06.2014. pa do isplate
- 46,30 EUR od 15.07.2014. pa do isplate
- 47,23 EUR od 16.08.2014. pa do isplate
- 47,46 EUR od 15.09.2014. pa do isplate
- 48,46 EUR od 15.10.2014. pa do isplate
- 49,88 EUR od 15.11.2014. pa do isplate
- 50,17 EUR od 15.12.2014. pa do isplate
- 50,37 EUR od 15.01.2015. pa do isplate
- 43,92 EUR od 16.02.2015. pa do isplate
- 43,92 EUR od 16.03.2015. pa do isplate
- 43,92 EUR od 15.04.2015. pa do isplate
- 43,92 EUR od 15.05.2015. pa do isplate
- 43,92 EUR od 15.06.2015. pa do isplate
- 43,92 EUR od 15.07.2015. pa do isplate
- 43,92 EUR od 17.08.2015. pa do isplate
- 43,92 EUR od 15.09.2015. pa do isplate, u roku od 15 dana.

III. Nalaže se se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB 87939104217, isplatiti tužiteljici Ivani Sudarević iz Karlovca, Ljudevita Šestića 4, OIB 74693464017, ukupan iznos od 428,77 EUR nadoplaćen u konverziji, sa zateznim kamatama od 30. rujna 2015. do isplate, u roku od 15 dana.

IV. Utvrđuje se da ne postoji tuženikova tražbina istaknuta radi prebijanja prema tužitelju u iznosu 848,20 EUR.

i r i j e š i o j e

I. Odbija se prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda.

II. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB 87939104217, isplatiti tužiteljici Ivani Sudarević iz Karlovca, Ljudevita Šestića 4, OIB 74693464017, u iznosu od 2.134,23 EUR sa zateznom kamatom od 22. travnja 2026. do isplate, i to po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da je s prednikom tuženikom Volksbank d.d. Zagreb 8. studenog 2004. sklopila ugovor o kreditu broj 310401. kojim je tužiteljica podigla kredit u iznosu od 44.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke na dan korištenja kredita, te sa promjenjivom kamatnom stopom određenom Odlukom tužene o kreditiranju građana. Navodi da je tužena banka u ugovor o kreditu ugradila odredbe kojima je ugovorena redovna kamatna stopa koja je promjenjiva i to na osnovi jednostrane odluke tužene, a o čemu se nije pojedinačno pregovarala, a što je protivno čl. 81.i 82.. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003, 46/2007, 79/2007), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora i njegovog izvršavanja, te je posljedica toga ništetnost. Navodi da je ujedno tužena banka s tužiteljicom ugovorila i valutnu klauzulu u CHF koja je isto ništetna, jer se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, a što je isto protivno citiranim odredbama Zakona o zaštiti potrošača. Navodi da je VTSRH donio presudu kojom je proglasio valutnu klauzulu u CHF nepoštenom i ništetnom, kao i ugovornu klauzulu o promjenjivoj kamatnoj stopi prema odluci banke u odnosu na tuženika i ta je presuda pravno obvezujuća za sve vrste potrošačkih ugovora pa tako i predmetni ugovor sklopljen između tužiteljice i tuženika. Navodi da se radilo o tužbi za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i o pravnoj osnovi ove tužbe postoji pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/20212 od 14. 7. 2013. koja je u dijelu koji se odnosi na promjenjive kamate i valutnu klauzulu potvrđena presudom VTSRH. i koja obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene protiv tuženog trgovca, a što se odnosi na ovaj predmet. Tužiteljica je plaćajući rate kredita koje su se temeljile na ništetnim odredbama o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi prema odluci banke preplatila svoju obvezu, slijedom čega tužiteljica ovom tužbom, postavlja zahtjev tuženoj za vraćanje onog što je primljeno na osnovi ništetnih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi prema odluci banke, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana plaćanja svakog iznosa pa do isplate, a sve budući su odredbe Ugovora o kreditu, opisanog u točki 1. ove tužbe, koje se odnose na valutnu klauzulu u CHF u čl. 1. Ugovora i promjenjivoj kamatnoj stopi prema odluci banke u čl. 2 Ugovora, ništetne. Tužiteljica je dana 18. svibnja 2016. g. sa tuženom sklopila Aneks broj 1 Ugovora o kreditu broj 310401, kojim Aneksom je provedena konverzija kredita ugovorenog u kunama s valutnom klauzulom u CHF, u kunski kredit s valutnom klauzulom u EUR. Člankom 3 prethodno citiranog Aneksa Ugovoru o kreditu, utvrđeno je da preostala nedospjela glavnica kredita, prema novom otplatnom planu denominiranom u kunama s valutnom klauzulom u EUR, iznosi 21.605,67 EUR, u kunsjoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju kreditora, dok je člankom 2 utvrđeno da nakon provedene konverzije, tužiteljica duguje tuženoj manjak u iznosu od 3.230,54 kn. Tužiteljica je konvertirala kredit, a kao što je već navedeno nakon konverzije je banci još bila dužna iznos od 3.230,54 kn slijedom čega tužiteljica ovom tužbom, postavlja zahtjev tuženoj za vraćanje onog što je primljeno na osnovi ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivim kamatama prema Odluci tužene i valutnoj klauzuli u CHF, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana plaćanja svakog iznosa pa do isplate, kao i iznos od 3.230,54 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 30.09.2015.g. pa do isplate, a sve budući su odredbe Ugovora o kreditu, opisanog u točki 1. ove tužbe, koje se odnose na valutnu klauzulu u CHF u čl. 1 Ugovora i promjenjivu kamatnu stopu u skladu s Odlukom tužene u čl. 4 Ugovora, ništetne. Osim toga, s obzirom na nezakonitu promjenu kamatnih stopa, došlo je i do razlike kada se od preostale glavnice koja je dospjela u trenutku konverzije, a kakva bi bila po početnom tečaju,

odbije otpis glavnice kojeg je priznala tužena u konverziji. Naime, zbog nezakonitog povećanja kamatnih stopa nastala je razlika u dospjeloj glavnici po početnom tečaju na dan konverzije 30.09.2015. i glavnice koju je tužena priznala u konverziji, a na štetu tužiteljice pa i taj iznos tužiteljica potražuje u ovom postupku. Stoga tužiteljica potražuje ukupan iznos od 7.200,00 EUR sa zateznim kamatama na pojedine mjesečne iznose pa do isplate.

2. Nakon što je u postupku provedeno vještačenje tužiteljica je podneskom od 17. veljače 2026. određeno postavila tužbeni zahtjev na iznos od 1.298,82 EUR na ime preplaćenih kamata po kreditu podignutom u CHF, zajedno sa zateznima kamatama na pojedine mjesečne iznose, na iznos od 2.936,64 EUR na ime preplaćenog tečaja po kreditu podignutom u CHF, zajedno sa zateznima kamatama na pojedine mjesečne iznose te još ukupan iznos od 428,77 EUR nadoplaćen u konverziji, zajedno sa zateznim kamatama od 30. rujna 2015. do isplate..

3. U odgovoru na tužbu, prije upuštanja u raspravljanje o biti ovog spora, tuženik prigovara mjesnoj nadležnosti Općinskog suda u Karlovcu zbog sporazumno ugovorene mjesne nadležnosti suda u Zagrebu. Člankom 10. Ugovora o kreditu br. 310401 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama, sklopljenog 8.11.2004. (dalje u tekstu „Ugovor o kreditu“ ili „Ugovor“) ugovorena je nadležnost suda u Zagrebu za sve sporove iz tog Ugovora. Tužitelj se nigdje u svojoj tužbi ne referira na sporazumno ugovorenu nadležnost niti daje adekvatna objašnjenja iz kojeg razloga tužbeni zahtjev nije podnio pred mjesno nadležnim sudom u Zagrebu. Zakon o parničnom postupku (NN 53/1991 - 89/2014, dalje u tekstu kao: „ZPP“) dozvoljava odredbom sadržanom u čl. 70. strankama prorogaciju mjesne nadležnosti, osim ako zakonom nije određena isključiva mjesna nadležnost. Sukladno gore citiranom teoretskom dijelu teksta, identično pravno shvaćanje prisutno je i u sudskoj praksi, izraženoj u odluci Županijskog suda u Varaždinu broj GŽ-409/09-2 od 29. travnja 2009. Stoga, s obzirom da u konkretnom slučaju nije propisana isključiva mjesna nadležnost, valjan je sporazum o mjesnoj nadležnosti te je jedino i isključivo, sukladno gore navedenom, u ovoj pravnoj stvari mjesno nadležan Općinski građanski sud u Zagrebu kao stvarno nadležan prvostupanjski sud. Tuženik također dostavlja odluku Vrhovnog suda RH broj Gr1 238/12-2 od 2. travnja 2012. prema kojoj postojanje sporazuma o mjesnoj nadležnosti determinira mjesno nadležan sud u prvom stupnju. Nadalje, tužitelj ničim nije potkrijepio svoje tvrdnje da je ugovor sklopljen na unaprijed formuliranom obrascu te da se o mjesnoj nadležnosti nije pojedinačno pregovaralo, a s obzirom da tužitelj nije dokazao postojanje isključive mjesne nadležnosti drugog suda, tuženik predlaže naslovnom sudu da se oglasi mjesno nenadležnim za suđenje u ovom predmetu te da dostavi predmet na postupanje stvarno nadležnom sudu u Zagrebu. Tuženik je zaprimio tužbu tužitelja te drži kako je tužba je u cijelosti neosnovana zbog čega ju tuženik osporava u cijelosti. U bitnome, tužba i tužbeni zahtjev neosnovani su zbog s zbog sljedećih razloga:

- a. Potraživanje tužitelja je u zastari;
- b. Provedena je konverzija ugovora o kreditu temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju
- c. Utvrđenja iz Parnice Potrošač nisu primjenjiva na ugovorni odnos koji je predmet tužbe;

d. Sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva, niti tada nema mjesta izravnoj primjeni Presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz Presude VTS-a;

e. Sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva, ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje su obuhvaćene ovom tužbom za ništetnost nisu utvrđene ništetnima u Parnici Potrošač;

f. Tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama;

g. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 96. ZZP)

h. Metoda kojom tužitelj postavlja zahtjev za isplatu je neosnovana.

Uvodno i prije upuštanja u raspravljanje, tuženik ističe da je Vrhovni sud Republike Hrvatske (dalje u tekstu: „VSHR“) donio rješenju broj Gos-1/19 u kojem se očitovao o ništetnosti sporazuma o konverziji.. Dakle, na sjednici vijeća VSRH održanoj 4.3.2020. donio rješenje, poslovni broj: Gos-1/19 (dalje u tekstu: „Rješenje“) kojim daje odgovor na pitanje jesu li sporazumi o konverziji ništetni, ako bi se eventualno utvrdila ništetnost odredaba ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule i promjenjive kamatne stope. Rješenjem se daje konačna i obvezujuća potvrda Sporazumima o konverziji na način da im se priznaju pravni učinci i valjanost čak i u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. U prvom redu treba naglasiti kako Rješenje predstavlja obvezujuće pravno shvaćanje koje svi sudovi u Hrvatskoj, sukladno članku 502.n Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/2019, dalje u tekstu: „ZPP“), moraju slijediti. VSRH u obrazloženju Rješenja više puta naglašava kogentnost zakonskih odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15, dalje u tekstu: „ZID ZPK“), koji na vrlo detaljan i specifičan način određuje postupak provođenja te izračuna same konverzije. Posljedično, kroz zakonit i izrazito transparentan postupak s jasnim reperkusijama za sve strane postupka, potrošačima je ostavljena mogućnost izbora žele li prihvatiti navedeni sporazum ili ne, a bankama nametnuta obveza bez mogućnosti odbijanja. Svrha takve konverzije je da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Pojednostavljeno rečeno – primjenjuje se pravna fikcija kao da je ugovorni odnos od početka bio odnos u valuti EUR. Dakle, među strankama koje su prihvatile konverziju nastala je potpuno nova pravna osnova koja onemogućuje potrošače u ostvarivanju zahtjeva s naslova stjecanja bez osnove jer se konverzijom trajno i potpuno uređuje odnos između potrošača i banke, neovisno o odnosu stranaka iz prvotnog ugovora. Sukladno navedenom, tužbeni zahtjev tužitelja u kojem ističe i nepostojanje, tj. utvrđenje ništetnosti svih aneksa Ugovora o kreditu je također neosnovan. Dodatno, VSRH daje posebno obrazloženje glede postojanja odnosno nepostojanja pravnog interesa za zahtjeve kojima se traži utvrđenje ništetnosti odredbe ugovora o kreditu prethodno vezanih uz CHF, bez obzira na naknadno sklapanje sporazuma o konverziji. Naime, VSRH ističe kako opća pravila ZPP-a, a i sama priroda kondemnatorne tužbe u pravilu ne zahtijevaju dokazivanje pravnog interesa te da se postojanje pravnog interesa kod takvih zahtjeva ne može načelno isključiti. Tako VSRH ističe da: „se ne bi moglo isključiti postojanje pravnog interesa

kod onih razloga eventualne nevaljanosti ugovora koji izviru iz općeg obveznog uređenja, neovisnih o posebnom zakonskom uređenju ZID ZPK (npr. poslovna nesposobnost) ili u slučaju onih konverzija koje nisu provedene suglasno strogim odredbama tog Zakona.“ Argumentum a contrario, u slučajevima konverzija koje su provedene sukladno odredbama ZID ZPK, potrošač nema pravni interes. Potrošači su izgubili pravni interes jer su prihvatili da se osnovni pravni odnos zamijeni novim trajnim i potpunim odnosom. Uredno provedena konverzija isključuje pravni interes potrošača za podnošenje tužbe. Budući da se obvezujućim Rješenjem VSRH nedvojbeno razriješilo ovo pravno pitanje, tuženik ukazuje na recentnu odluku Županijskog suda u Puli – Pola, donesenu u pojedinačnom parničnom postupku koji se pod posl. brojem GŽ-925/2017 vodio pred spomenutim sudom po žalbi tužiteljice čiji je tužbeni zahtjev, suštinski analogan svim ostalim pojedinačnim tužbenim zahtjevima koji izviru iz utvrđenja zauzetih u Parnici Potrošač, prvostupanjskom presudom bio odbijen. Tako je Županijski sud utvrdio slijedeće (cit.): „Obzirom da tužiteljica više nema osnove za zahtjev za isplatu na ime više uplaćenih kamata u dotadašnjoj otplati kredita, kako je otplaćivan do konverzije, obzirom je izvršena konverzija, time je i sklopljenim Sporazumom postignuta izvansudska nagodba o iznosu preplate (...). Sporazum o konverziji sklopljen je uz pravilnu primjenu odredaba ZPK i prvostupanjski sud je stoga u svemu pravilno primijenio materijalno pravo kada je kao neosnovan odbio taj zahtjev (...).“ Stoga tuženik predlaže naslovnom sudu da u cijelosti odbije tužbeni zahtjev tužitelja te naknadi troškove postupka tuženiku jer je uredno provedena konverzija ugovora o kreditu, čime je tužitelj izgubio pravni interes za podnošenje tužbe. a. Potraživanje tužitelja je u zastari. Prije upuštanja u raspravljanje o osnovi i visini tužbenog zahtjeva, tuženik stavlja prigovor zastare utuženih iznosa. Tužitelj je predmetni parnični postupak 8.5.2023. pa tuženik prigovara zastari utuženih iznosa sukladno Zakonu o obveznim odnosima (NN 35/05 – 29/18, dalje kao: „ZOO“), nastavno na pravnu kvalifikaciju predmeta spora iz Tužbe. Ako bi se postupak pravno kvalificirao kao postupak radi stjecanja bez osnove, kada bi se zbog utvrđivanja ništetnosti utvrdilo da se doista radi o stjecanju bez osnove, zastarni rok je 5 godina od dana sklapanja ništavog pravnog posla, kako je stajalište izraženo i u sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi VSRH Rev x 183/2011 kako slijedi: „Prema prihvaćenoj praksi ovog suda, a suprotno stajalištu nižestupanjskih sudova, kod zahtjeva za vraćanje primljenog temeljem ništavog pravnog posla rok zastare potraživanja je pet godina u smislu odredbe čl. 371. ZOO, a zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ništavog pravnog posla što u konkretnom slučaju znači 30. lipnja 1993. Obzirom da je tužitelj tužbu podnio tek 2001. osnovan je prigovor zastare potraživanja s osnova stečenog bez osnove, jer je protekao rok od pet godina u smislu odredbe čl. 371 ZOO od sklapanja spornog ugovora i kada se u smislu odredbe čl. 361. st. 1 ZOO uzima da je zastarijevanje počelo teći.“ Dosljednom primjenom ovog shvaćanja, a uzevši u obzir datum sklapanja Ugovora o kreditu određeni dio potraživanja iz tužbe bio bi pod zastarom budući da petogodišnji zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ugovora o kreditu.. Ako bi se postupak pravno kvalificirao kao postupak radi naknade štete, primjenjivao bi se zastarni rok iz članka 376. Zakona o obveznim odnosima (Narodne Novine 53/1991, 73/1991, 3/1994, 111/1993, 107/1995, 7/1996, 91/1996, 112/1999, 88/2001, 35/2005; u daljnjem tekstu: ZOO), koji propisuje da tražbina naknade štete zastarijeva za tri godine otkad je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a u svakom slučaju za pet godina otkad je šteta nastala. S obzirom da je u predmetnom Ugovoru o kreditu sadržana odredba koja je tužitelju navodno prouzročila štetu, očito je da je subjektivni (trogodišnji) i objektivni (petogodišnji) rok za veliku većinu pojedinačnih mjesečnih iznosa protekao. Ako bi se

postupak pravno kvalificirao kao postupak radi povrata mjesečnih anuiteta, primjenjivao bi se zastarni rok iz članka 372. ZOO-a, koji propisuje da tražbine povremenih davanja zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. Tuženik ističe i da se kod Ugovora o kreditu radilo o iznosima koji su plaćeni tuženiku kao anuiteti, stoga sukladno članku 372. ZOO-a, tražbine povremenih davanja (a u što se izričito uključene i tražbine anuiteta) zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakoga pojedinog davanja. Slijedom navedenog, bilo bi nedopustivo da, primjerice, takve tražbine tuženika prema tužitelju zastarijevaju za tri godine, ali da tražbina tužitelja za povrat istoga zastarijeva u duljem roku. Unatoč tome, tuženik će se u nastavku opreza radi očitovati i na ostale navode tužitelja. Općepoznata je činjenica da je 30.9.2015. stupio na snagu izmijenjeni i dopunjeni Zakon o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine 75/2009, 112/2012, 143/2013, 147/2013, 9/2015, 78/2015, 102/2015; dalje u tekstu: ZPK) kojim je za ugovore o kreditu u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF određena obveza banaka ponuditi korisnicima kredita (potrošačima) konverziju kredita denominiranih u CHF i denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u EUR, odnosno u kredite denominirane u kune s valutnom klauzulom u EUR. Svrha takve konverzije je da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Pojednostavljeno rečeno – primjenjuje se pravna fikcija kao da je ugovorni odnos od početka bio odnos u valuti EUR. Prema tome, već je u uvodnim odredbama ZPK otklonjena bilo kakva mogućnost da se na konvertirani odnos primjenjuju utvrđenja iz Parnice Potrošač, s obzirom da tako konvertirani odnos više uopće nije ugovorni odnos u CHF. Intencija zakonodavca bila je da zakonskim rješenjem iznađe jednoobrazno rješenje za sve korisnike kredita u CHF, čime je upravo takvo zakonsko rješenje de facto derogiralo bilo kakva eventualna prava koja su potrošači potraživali slijedom pravomoćne presude u Parnici Potrošač. Parnice poput ove bile su (vođene utvrđenjima iz Parnice Potrošač) usmjerene na to da se potrošačima isplati razlika između rata plaćanih po početno ugovorenim kamatnim stopama u CHF i onih plaćanih po kamatnim stopama u CHF koje su kasnije rasle. Time se pokušavalo naći svojevrsno obeštećenje zbog rasta anuiteta. Suprotno tome, zakonodavac se odlučio za drugačiji mehanizam koji će potrošačima olakšati položaj u koji su došli uslijed promjena tečaja. Intencija zakonodavca nikako nije bila potrošačima dati i jedno i drugo, jer bi to doslovno značilo da bi uslijed istog navodnog propusta (ugovorne odredbe kojom se kamatna stopa mijenja jednostranom odlukom banke) tuženik bio u obvezi dva puta obešteti pojedinog potrošača – jednom putem konverzije, a drugi put vraćajući iznose utužene ovakvim tipom tužbe. Sukladno navedenim zakonskim propisima, tuženik je tužitelju ponudio izmjene Ugovora u ugovor o kreditu denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.. Navedenu ponudu tuženika, tužitelj i ostale ugovorne strane su prihvatili sklapanjem Aneksa broj 1 Ugovora o kreditu broj 310401 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama radi konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF, od dana 18.5.2016. (dalje u tekstu: „Dodatak broj 1 Ugovora o kreditu“). Ovim zakonskim izmjenama željelo se trajno urediti ugovorne odnose između korisnika CHF kredita i banaka, a što proizlazi iz Konačnog prijedloga zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju podnesenom Predsjedniku Hrvatskog sabora 10.9.2015. - Prijedlog broj 899 (dalje: Konačni prijedlog), u kojem se, između ostalog, navodi: „S obzirom da vjerovnici i dužnici u CHF do sada nikako nisu uspjeli iznaći

obostrano prihvatljivo rješenje, niti su pregovori vođeni u Ministarstvu financija urodili plodom, sve naprijed navedeno navelo je zakonodavca da ovim Zakonom postavi temelj za trajno rješenje problema u CHF..." (stranica 4. Konačnog prijedloga), "...Za primjenu povratnog djelovanja pojedinih odredbi postoje posebno opravdani razlozi, odnosno procjenjivo je kako je cilj zaštite korisnika kredita u CHF i s valutnom klauzulom u CHF veći od značaja pravne nesigurnosti vjerovnika u tom ugovornom odnosu..." (stranica 6. Konačnog prijedloga)[...], "Stoga se ... predlaže trajno rješenje, na način da se trajno eliminira neravnopравни položaj dužnika u CHF s ciljem otklanjanja posljedica velikih tečajnih neravnoteža u odnosu nacionalne hrvatske valute i CHF." (stranica 6 Konačnog prijedloga)[...], "...postići se još jedan važan cilj, a to je rasterećenje sudova...Konverzijom kredita smanjit će se opterećenost općinskih sudova brojem tužbi, a s druge strane potrošači neće biti izloženi mogućim sudskim troškovima..." (stranica 6. Konačnog prijedloga). Teleološkim tumačenjem navedenih odredaba ZPK nameće se zaključak da je cilj ove zakonodavne intervencije bio pronalaženje jednoobraznog rješenja za sve korisnike kredita u CHF. Upravo takvo zakonsko rješenje derogiralo je bilo kakva eventualna prava koja su potrošači potraživali slijedom pravomoćne presude u Parnici Potrošač. Intencija zakonodavca nikako nije bila potrošačima dati i jedno i drugo, jer bi to doslovno značilo da bi uslijed istog navodnog propusta (ugovorne odredbe kojom se kamatna stopa mijenja jednostranom odlukom banke) tuženik bio u obvezi dva puta obešteti pojedinog potrošača – jednom s konverzijom, a drugi put vraćajući iznose utužene ovom tužbom. Sukladno navedenim prisilnim zakonskim propisima, tuženik je tužitelju ponudio izmjene Ugovora u ugovor o kreditu denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Navedenu ponudu tuženika tužitelj je prihvatio sklapanjem Dodatka br. 1 Ugovora o kreditu. Sklapanjem Dodatka br. 1 tužitelj i tuženik sklopili su svojevrsnu nagodbu, i to s retroaktivnim učinkom od dana sklapanja Ugovora o kreditu, stoga odredbe Ugovora o kreditu na kojima tužitelj temelji svoj tužbeni zahtjev ne proizvode pravne učinke i to sa učinkom ex tunc. Obzirom da je provedbom konverzije ugovora denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u ugovor s valutnom klauzulom u EUR tužitelj, kao potrošač, izjednačen s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR, u konkretnom slučaju postignuta je svrha koju je zakonodavac namjeravao postići. Sasvim je jasno kako tužitelj nema pravni interes za nastavak predmetnog postupka, slijedom čega bi tužbu tužitelja žurno trebalo odbaciti kao nedopuštenu. Podredno, s obzirom da je provedbom konverzije Ugovora tužitelj doveden u položaj kao da je inicijalno sklopio s tuženikom ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR, raspravljanje u postupku postalo je bespredmetno te su otpali svi do sada izneseni prigovori i navodi tužitelja u pogledu nezakovitosti Ugovora, slijedom čega tuženik predlaže sudu da tužbu tužitelja u cijelosti odbije kao neosnovanu. Ispravnost ovog stajališta tuženika potvrđeno je sudskom praksom u činjenično i pravno istovrsnim predmetima, pa je tako Županijski sud u Osijeku odlukom u predmetu GŽ-1657/2016 zauzeo stav, cit:"Naime, tužitelj ne može tražiti da se utvrdi ništetnom odredba ugovora koja je sporazumom stranaka prestala važiti, te da se isplati razlika koja bi eventualno pripadala tužitelju da je navedena ugovorna odredba ostala na snazi, odnosno da nije sklopljen Dodatak Ugovoru o kreditu kojim je izvršena promjena valute kredita i kamatne stope, tako da je od sklapanja ugovora primijenjena kamatna stopa koja se primjenjivala na kredite s valutnom klauzulom u EUR, a tužitelj stavljen u položaj kao da je u trenutku uzimanja kredita uzeo kredit koji se uzimao s valutnom klauzulom u EUR-ima." Tako i Županijski sud u Slavonskom Brodu u odluci u predmetu GŽ-834/16, cit:" Nesporo je naime da su stranke (...) zaključile Dodatak Ugovora o kreditu sukladno odredbama Zakona o

izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (...) pa takvom dispozicijom (potpisom aneksa – dodatka) nema više pretpostavki za pozivanje na odredbe Zakona o zaštiti potrošača (...) odnosno Zakona o obveznim odnosima (...) na kojima je temeljio tužbu. Tuženik prilaže i odluku Županijskog suda u Rijeci u predmetu GŽ-1062/17, u kojoj je sud zauzeo stav, cit: "Kako se zahtjev za isplatom temelji na ništavosti odredbe Ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi zbog neosnovanosti tvrdnje o ništavosti te odredbe Ugovora neosnovan je zahtjev za isplatom." „Drugim riječima sklapanjem Aneksa ugovoru o kreditu, ugovor o kreditu denominiran u kunama s valutnom klauzulom u CHF zamijenjen je ugovorom o kreditu denominiranom u kunama s valutnom klauzulom u CEUR, zbog čega tužitelj više da ne može zahtijevati bilo kakvu eventualnu pretplatu po kreditu denominiranom u kunama s valutnom klauzulom u CHF....". Zaključno, sve navedeno je u skladu i sa stajalištem pravne znanosti, pa tako prof.dr.sc. Siniša Petrović i doc.dr.sc. Tomislav Jakšić u stručnom članku „Ključna aktualna pitanja odnosa iz ugovora o kreditu u švicarskim francima i analiza stajališta sudske prakse“ (Pravo i porezi, br. 3/19., str. 16. i 17.) iznose sljedeće: „Takav sporazum, bez obzira na svoju formu (aneks postojećem ugovoru ili novi ugovor o kreditu u EUR kojim se novira prijašnji ugovor o kreditu u CHF), predstavlja novu pravnu osnovu koja onemogućuje potrošača u ostvarivanju restitucijskog zahtjeva s naslova pravila o stjecanju bez osnove. Osim što onemogućuje ostvarivanje restitucijskog zahtjeva, konverzijom se i trajno i potpuno uređuje odnos između potrošača i banke, neovisno o tome kakav je taj odnos bio s naslova prvotnog ugovora o kreditu u CHF.“ (Pravo i porezi, br. 3/19., str. 17.) te „U slučaju konverzije kredita u CHF u odgovarajući kreditu u EUR, ugovorne strane sklapanjem odgovarajućeg aneksa ugovoru o kreditu ili sklapanjem novog ugovora o kreditu stvaraju pravnu osnovu za zadržavanje plaćanja učinjenih s naslova možebitno ništetnih odredaba prvotnog ugovora o kreditu u CHF. U tom pogledu valja naglasiti kako je prethodno izloženo, da konverzija ne podrazumijeva samo promjenu valute ugovora o kreditu, nego obuhvaća sve uplaćene uplate obroka s naslova ugovora o kreditu u CHF (uplate glavnice i kamata). Nakon konverzije takvim se uplatama koristi radi namirenja postojećih i budućih obroka koji su utvrđeni novim otplatom planom koji zamjenjuje prethodni otplatni plan za kredit u CHF. Hipotetski gledano, uzme li se da su takva plaćanja zaista učinjena bez ikakve pravne osnove ili opravdanja (npr. zbog ništetnosti mjerodavnih odredaba ugovoru o kreditu u CHF), to ne sprječava ugovorne strane da naknadno stvore pravnu osnovu ili dadu opravdanje takvim prethodno učinjenim plaćanjima. Tada više nema mjesta vraćanju ispunjenog primjenom pravila o stjecanju bez osnove jer su strane vlastitim izborom uklonile ključnu pretpostavku za ostvarenje tog zahtjeva – izostanak pravne osnove.“ (Pravo i porezi, br. 3/19., str. 16.) Utvrđenja iz Parnice Potrošač ne mogu se primijeniti na konkretan predmet. U konkretnom predmetu nema mjesta preslikavanju utvrđenja iz Parnice Potrošač budući da je u toj parnici utvrđivana tek apstraktna pravna zaštita, čiji učinci se ne mogu neposredno primijeniti na pojedini ugovorni odnos, nego se u tom odnosu tek treba izvesti dokazivanje na okolnost jesu li utvrđenja iz Parnice Potrošač i na koji način primjenjiva u pojedinačnom slučaju. Kolektivnom zaštitom osigurava se preventivna zaštita i kontrola nepoštenih ugovornih odredaba u odnosu na „prosječnog potrošača“, ali se njome ne mogu zamijeniti učinci koji se ostvaruju individualnom pravnom zaštitom, s obzirom da se u pojedinačnim parnicama ispituju i ocjenjuju pravni učinci pojedinačnog potrošačkog ugovora u odnosu na konkretnog potrošača. Stoga, u individualnom sporu je zadatak suda utvrditi primjenjuje li se i u kojoj mjeri načelo zaštite apstraktnog potrošača, onako kako je utvrđeno u kolektivnoj parnici i na konkretnog potrošača u pojedinačnoj parnici. Drugim riječima, presuda u kolektivnom

sporu nema pravni učinak erga omnes da bi se mogla primjenjivati na svaki pojedinačni spor pokrenut pojedinačnom tužbom, slijedom čega je neosnovano pozivanje tužitelja na mogućnost automatske primjene utvrđenja iz Parnice Potrošač i Presude VTS-a. Nije pravno osnovano niti životno logično da se, primjera radi, diplomirani ekonomist s iskustvom rada u financijskom sektoru ili odvjetnik koji se bavi sporovima iz kreditnih odnosa, a koji bi bili korisnici kredita koji po svojim osnovnim obilježjima odgovaraju kreditima koji su bili predmet Parnice Potrošač (CHF valutna klauzula i jednostrano promjenjiva kamatna stopa), poziva na utvrđenja iz Presude VTS-a tvrdeći da mu odredbe o valutnoj klauzuli ili promjenjivoj kamatnoj stopi nisu bile razumljive. Takav hipotetski potrošač, iako sklapa ugovor za svrhu koja je izvan njegove profesionalne djelatnosti (potrošački ugovor), nije zato lišen znanja i iskustva cjelokupnog znanja i iskustva koje je stekao radeći u struci. Načelo zaštite potrošača i njenih dosega potrebno je promotriti kritički, dakle, u svakom pojedinom sporu je potrebno dokazati postojanje svih onih pretpostavki na kojima je zasnovana Presuda VTS-a, a posebno vodeći se uputom VSRH u rješenju broj RevT-575/16 od 3. listopada 2017. Tuženik u prilogu ovog odgovora na tužbu dostavlja i presudu Županijskog suda u Puli broj GŽ-311/2018 od 9. siječnja 2018. Predmetnom presudom, drugostupanjski sud je prihvatio žalbu tamo tuženice (OTP banke d.d.) i preinačio prvostupanjsku presudu Općinskog suda u Šibeniku broj P-755/17 od 29. prosinca 2017. Bez pretjeranog ulaženja u sadržaj priložene presude, tuženik skreće pažnju sudu na obrazloženje drugostupanjskog suda. Naime, isti je istaknuo da „...ugovorena promjenjiva kamatna stopa nije suprotno načelu savjesnosti i poštenja prouzročila očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama na štetu tužitelja u smislu članka 296. ZOO, jer to ne proizlazi iz svih okolnosti ocijenjenih prema čl. 296. ZOO-a, budući da je ugovor o kreditu sklopljen na uobičajeni način na koji to čine i druge banke, tužitelj je kao stručna osoba bio svjestan što je ugovoreno i s tim se suglasio, te je u cijelosti prijevremeno otplatio kredit....“, Drugostupanjski sud praktično u cijeloj presudi problematizira činjenicu da je tužitelju bilo jasno što je ugovarao te da se ne može tretirati kao prosječni potrošač s obzirom da je ekonomske naobrazbe. Iz tog razloga, odredbe ugovora se ne mogu smatrati kao nejasne i nerazumljive a priori. Nema mjesta izravnoj primjeni Presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz Presude VTS-a. Nesporno je da su tužitelj i pravni prednik tuženika 5.11.2006. sklopili Ugovor o kreditu. Također, nije sporno da je člankom 1. Ugovora određeno da se iznos isplaćuje u valuti CHF u kunsjoj protuvrijednosti po kupovnom tečaju za devize tuženika važećem na dan korištenja kredita, da je člankom 7. određen način otplate mjesečnih anuiteta u kunama po prodajnom tečaju tuženika važećem na dan dospijeca. Sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva (a nije!), niti tada nema mjesta izravnoj i analognoj primjeni Presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz Presude VTS-a već je dužan u svakom pojedinom slučaju ocijeniti sve relevantne okolnosti ugovornog odnosa. Od ključne je važnosti razlikovati (i) pravni odnos podnositelja kolektivne tužbe i tuženika (banke) u toj parnici; od (ii) pravnog odnosa tuženika (banke) iz tog kolektivnog spora i svake pojedinačne, fizičke li pravne osobe koja se s tuženikom nalazi u određenom ugovornom odnosu. Dok se u prvom slučaju radi o apstraktnoj pravnoj zaštiti koja, u konkretnom slučaju Parnice Potrošač, se ocjenjuje kroz apstraktnu osobu „prosječnog potrošača“, u drugom se slučaju radi o konkretnom pravnom odnosu sa konkretnom osobom te konkretnim i specifičnim okolnostima koje variraju od slučaja do slučaja. Slijedom navedenog, neosnovano je i neobrazloženo pozivanje tužitelja na vezanost ovog suda utvrđenja iz Parnice Potrošač. Sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva, ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje su obuhvaćene ovom tužbom za ništetnost nisu

utvrđene ništetnima u Parnici Potrošač. Tužbeni zahtjev je postavljen na utvrđenje ništetnosti odredba kojim je ugovorena vezanost glavnice uz valutu CHF i promjenjivost kamatne stope jednostranom odlukom tuženika uz popratni zahtjev za isplatu iznosa koji je tužitelj jednostrano utvrdio. Osnovanost svojeg zahtjeva tužitelj opravdava utvrđenjima iz Parnice Potrošač te svoje tvrdnje nije potkrijepio a niti jednim dokazom. Prilikom iznošenja tvrdnji o ništetnosti spornih odredbi Ugovora o kreditu tužitelj se uzgredno pozvao na odredbe materijalnog prava čiju primjenjivost na konkretan spor nije obrazložio, a kamoli dokazao, pri čemu tuženik smatra kako to nije niti mogao učiniti s obzirom na tužiteljevo evidentno zanemarivanje relevantnih činjeničnih okolnosti ovog ugovornog odnosa na koje se pravo ima primijeniti. S druge strane, tužitelj uopće ne obrazlaže zbog čega bi odredbe Ugovora o kreditu bile ništetne, već svoj stav u cijelosti temelji na utvrđenjima koja proizlaze iz Parnice Potrošač, i na navodnoj vezanosti suda tim utvrđenjima, zanemarujući pritom pravnu prirodu kolektivnog spora u Parnici Potrošač. Naime, kako je obrazloženo pod točkom c. ovog odgovora na tužbu, u kolektivnom sporu u pitanju je pružanje apstraktne pravne zaštite potrošačima, koja se tek treba konkretizirati u individualnim slučajevima. Tužitelj je vrlo slobodno i olako proširio učinke pravomoćnosti Presude VTS-a. Osim toga, nema nikakvog zakonskog uporišta, a niti uporišta u sudskoj praksi, da ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo promijeniti visinu kamatne stope ovisno o npr. promjeni tržišnih uvjeta i/ili boniteta korisnika kredita i/ili uslijed nepoštivanja odredaba ugovora o kreditu, bude ništetna. Ovo osobito imajući u vidu da promjena visine kamatne stope može značiti i sniženje kamatne stope. Nadalje, tužitelj je neosnovano proširio opseg utvrđenja Presude VTS-a i na odredbe o promjenjivosti kamatne stope, iako to uopće nije bilo predmetom utvrđenja u Parnici Potrošač. U kolektivnom sporu bila je ispitivana metoda promjenjivosti kamatne stope (a ne i sama promjenjivost) u skladu sa jednostranom odlukom banke bez egzaktno utvrđenih parametara i metode izračuna parametara promjenjivosti. To znači, da kada bi i utvrđenja iz presude u Parnici Potrošač bila primjenjiva na ovaj spor (a nisu!), njima nije utvrđena ništetnost promjenjivosti kamatne stope niti promjenjivosti kamatne stope jednostranom odlukom banke. Članak 26. ZOO-a predviđa mogućnost ugovaranja promjenjive kamatne stope u kojem slučaju stopa takve promjenjive ugovorne kamate ne može biti viša od stope zakonskih zateznih kamata koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora, odnosno na dan promjene ugovorne kamatne stope. Iako je kamatna stopa doista rasla, uslijed promjena na tržištu kapitala, ona niti u jednom trenutku nije bila niti blizu najviše propisane stope zakonske zatezne kamate. Isto tako, materijalno pravo koje je bilo na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora, kao i materijalno pravo koje je do danas ostalo na snazi, izrijeком je predviđalo tek mogućnosti ugovaranja promjenjive kamatne stope u ugovorima o potrošačkom kreditiranju. To se odnosi kako na Zakon o zaštiti potrošača (NN 96/03, 79/07, 125/07), tako i na Zakon o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15). Dakle, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske. Iz svega navedenog jasno proizlazi da nema mjesta pozivanju na presudu u Parnici Potrošač, a osobito ne na ovako paušalan i neobrazložen način kako je to učinio tužitelj bez da je ponudio makar i jedan argument na koji bi se tuženik mogao očitovati, odnosno na koji bi mogao odgovoriti u ovom odgovoru na tužbu. Tužitelj je Tužbom jednostavno obuhvatio cijeli niz odredbi Ugovora o kreditu u kojima se makar i jednom riječju spominje sintagma „odlukom Kreditora“ i „u kunskoj protuvrijednosti“ ocijenio ih ništavima bez da tu svoju ocjenu temelji na nekoj logičkoj ili pravnoj osnovi. Tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno

pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama. Tužitelj je dužan dokazati kako osnovu tako i visinu svog tužbenog zahtjeva. Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, potrebno je da se kumulativno ispune sljedeći uvjeti:

- da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo;
- da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva; te naposljetku,
- da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (ovdje tužitelja). Niti jedna od ove tri pretpostavke nije ispunjena, niti je tužitelj ponudio bilo koji dokaz kako bi potvrdio svoje navode, iako je teret dokaza na tužitelju. Tuženik smatra da niti jedna od gore navedenih pretpostavki nije ispunjena. Prema tome, osnova za stjecanje utuženih anuiteta nije otpala pa nema mjesta primjeni odredbe članka 210. stavka 3. ZOO-a. Za početak, pogrešno je stajalište tužitelja o ništavosti pojedinih odredaba Ugovora o kreditu. Naime, tuženik ima potrebu na ovom mjestu još jednom naglasiti da materijalno pravo koje je bilo na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, kao i materijalno pravo koje je do danas ostalo na snazi u Republici Hrvatskoj, izrijekom predviđa mogućnost ugovaranja promjenjive kamatne stope u ugovorima o potrošačkom kreditiranju. To se odnosi kako na Zakon o zaštiti potrošača (NN 96/03, 79/07, 125/07, 79/09; dalje kao: „ZZP“), tako i na Zakon o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15; dalje kao: „ZPK“). Dakle, tužitelj nije ovlašten tražiti da se ništetnim utvrdi dio Ugovora o kreditu koji je dopušten u skladu s pozitivnim propisima u Republici Hrvatskoj. Prema tome, netočno je tvrditi da je tuženik donosio proizvoljne odluke s kojima tužitelj nije bio ili nije mogao biti upoznat. Tužitelju je prilikom sklapanja Ugovora o kreditu bilo poznato da se za promjenu kamatne stope uzimaju parametri određeni Odlukom o kamatama banke, što je interni akt tuženika i dostupan je svima. Očito je stoga da se o promjenjivosti kamatne stope prethodno pregovaralo, prvenstveno s obzirom na to da su ugovorne strane izrijekom ugovorile primjenu odredbe o promjeni kamatne stope odlukom tuženika (koja je odluka bila dostupna svima) te da je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan odabrati neki drugi model kredita od onih koji su u to vrijeme bili dostupni na tržištu. Nadalje, odredba o promjenjivosti kamatne stope iz Ugovora je jasna, uočljiva i lako razumljiva. Da je odredba jasna i uočljiva nije i ne može biti dvojbeno, budući da je ista sastavni dio ugovora i u njemu je izričito navedena. Promjenjivost kamatne stope je uvriježena u pozitivnim propisima i u praksi u Republici Hrvatskoj, pa eventualno nepoznavanje prava nikoga ne ispričava. Obzirom da je očito da je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi iz Ugovora i jasna, i uočljiva i razumljiva, njezinu nedopuštenost odnosno ništetnost nije ni moguće utvrđivati, a u skladu s prethodnim obrazloženjem tzv. testa razumljivosti u prethodnim paragrafima ovog odgovora. Opreza radi, tuženik u odnosu na načelo savjesnosti i poštenja i nepostojanje neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana tuženik napominje da je iz samog pogleda na to na koji način se kamatna stopa mijenjala vidljivo da nema govora o neravnoteži između ugovornih strana niti nepoštenom postupanju tuženika u ugovornom odnosu njega i tužitelja. Tuženik će pojednostavljeno i skraćeno objasniti metodologiju promjene kamatnih stopa. Naime, način na koji je kamatna stopa mijenjana ovisi o tržišnim uvjetima. Pod tržišnim uvjetima se priznaju troškovi kapitala, odnosno sredstva koja služe za odobravanje kredita, regulatorni uvjeti te rizik na tržištu, a pri tome posebno treba obratiti pažnju na troškove kapitala tj. izvora sredstava te trošak rizika. Tuženik je odluku o promjeni kamatnih stopa donosio u pravilu jednom godišnje i to u trenutku kada je promjena uvjeta na tržištu bitno odstupala od tekućih kamatnih stopa u portfelju tuženika, a pri tome se rukovodio kombinacijom sljedećih parametara. U razdoblju prije

globalne financijske krize (jesen 2008.) ulaganja u cjelokupnu regiju srednje i jugoistočne Europe percipirala kao sigurna, a investitori su ulaganjima u promatranu regiju bili dodatno skloni uslijed relativno visokih stopa rasta BDP-a i domaće potrošnje. Međutim, globalna financijska kriza potvrdila je da gospodarski rast u regiji, pogotovo na jugoistoku Europe, nije temeljen na održivim temeljima. Uz pad gospodarske aktivnosti zemlje u regiji zabilježile su i probleme s javnim financijama te pritiske na stabilnost financijskog sustava. Istovremeno, središnje banke najrazvijenijih zemalja svijeta fokusirale su se na konvencionalne i nekonvencionalne mjere ekspanzivne monetarne politike, što je dovelo do polaganog pada referentnih kamatnih stopa na međunarodnim tržištima. Međutim, premija rizika za zemlje u regiji je ipak ostvarila znatno snažniji rast te je njena razina od početka 2009. godine postala ključni čimbenik u određivanju cijene zaduživanja svih domaćih sektora, pa tako i banaka. Većina izvora financiranja kreditne aktivnosti vezane uz CHF odnosila se na zaduživanje u inozemstvu, što je i očekivano obzirom na dominantnu sklonost građana Hrvatske da štede u stranoj valuti. Prema gore navedenom jasno proizlazi da tuženik ni na koji način nije donosio jednostrane odluke na štetu tužitelja bez valjanog ugovorom predviđenog razloga. Da bi takva odluka bila nepoštena trebaju biti zadovoljeni ostali kriteriji koje izrijekom propisuje zakon, a u odnosu na koje (kriterije) je tuženik već gore dokazao da nije postupao niti suprotno načelu savjesnosti i poštenja, niti da bi svoje odluke donosio bez valjanog razloga. Predmetni spor uključuje puno širu problematiku od one koju je tužitelj ogolio na doslovno tumačenje propisa i ugovornih odredbi, te se stoga odredbe Ugovora o kreditu za koje tužitelj tvrdi da su nepoštene, treba sagledati u kontekstu razdoblja u kojem se predmetni ugovor ispunjava. Obzirom da je načelo savjesnosti i poštenja, kao opće načelo obveznog prava, svoju afirmaciju doživjelo u sudskoj praksi, na ovom mjestu tuženik opet citira recentnu presudu Županijskog suda u Puli GŽ-2658/12 od 11. studenog 2013. godine: „Sud prvog stupnja je pravilno zaključio da ugovor o kreditu nije protivan općim načelima Zakona o obveznim odnosima (ZOO, „Narodne novine“ 35/05 i 41/08) iz članaka 4., 6. i 7. tog Zakona. Naime, spornim ugovorom nisu ugovorene kamate koje bi bile više od zakonom dopuštene najviše stope ugovornih kamata, te ugovor ne sadrži elemente zelenaškog ugovora, pa nije narušio načelo jednake vrijednosti činidbi.“ 61. Isti stav podržao je i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u presudi PŽ-2462/03: „Dodatkom ugovora o kreditu koji se odnosi na kratkoročni kredit od 28. prosinca 1993. godine ugovorena je promjenljiva kamatna stopa, time da je u oba ugovora utanačeno da će se promjenljiva kamatna stopa obračunavati sa odlukama Banke. Nadalje prvostupanjski sud je pravilno primijenio odredbu čl. 399. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, a s obzirom da je u konkretnom slučaju kamata dana na kredite, te je bila ugovorena sukladno važećim poslovnim uvjetima i odlukama banke, kreditor je imao ovlaštenje kamatu obračunavati na način kako je to postavljeno tužbenim zahtjevom, jer je to bilo sukladno sa važećim propisima. Navedeno ujedno otklanja prigovor tuženika da bi kamatna stopa upućivala na elemente zelenaškog ugovora.“ Slijedom toga, tuženik opravdano tvrdi da odredba Ugovora o promjenljivoj kamatnoj stopi nisu protivne načelu savjesnosti i poštenja, odnosno da nisu ni uzrokovale znatnu neravnotežu ugovornih strana. Jednostavnim uvidom u odredbe moguće je utvrditi da je njihov sadržaj i određen i odrediv te je vidljivo da visina kamatne stope utvrđena odredbama uopće ne ovisi o volji tuženika već o objektivnom izvanjskom parametru. Prema gore navedenom jasno proizlazi da tuženik ni na koji način nije donosio jednostrane odluke na štetu tužitelja bez valjanog, ugovorom predviđenog razloga. Tuženik na kraju osobito naglašava ono što je već nekoliko puta naveo kroz ovaj odgovor na tužbu, a to je da tužitelj – na kojem je teret dokazivanja osnovanosti njegovog tužbenog

zahtjeva – nije ponudio niti jedan dokaz kojim bi dokazao bilo koju od pretpostavki potrebnih za utvrđenje ugovorne odredbe ništetnom sukladno ZOO-u pa drži da je tužbu potrebno odbiti kao neosnovanu bez raspravljanja o visini tužbenog zahtjeva. Tužitelj mora ponuditi obrazloženja zašto bi utužene odredbe bile ništetne, a u protivnom se tužba mora odbiti. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 81. ZGP). Već samim pregledom Ugovora moguće je zaključiti da su ispunjene dvije pretpostavke – jasna i lako uočljiva odredba. 68. Člankom 1. Ugovora jasno je propisano da je iznos odobrenog kredita 44.000,00 CHF te da će isti biti plasiran tužitelju u kunskoj protuvrijednosti. Također, odredbama članka 7.1. predviđeno je da će se mjesečni anuiteti plaćati uplatom dužnog iznosa u kunskoj protuvrijednosti, po prodajnom tečaju za valutu Ugovora prema tečajnoj listi tuženika na dan dospijeca. Navedene odredbe jasno su koncipirane Ugovorom te unesene u Ugovor na lako uočljivim mjestima, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnotu Ugovora. Što se tiče razumljivosti valutne klauzule, tuženik ukazuje da je tužitelj prethodno sklapanju Ugovora, kao savjesna ugovorna strana, sam bio dužan informirati se o valutnoj klauzuli i eventualnim posljedicama koje ona može imati po njegova prava i obaveze iz Ugovora. Također, prethodno sklapanju Ugovora tužitelj je od strane raspoloživih službenika tuženika u svakom momentu mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja vezana za valutnu klauzulu i njen učinak na odnos ugovornih strana. Činjenicu da je tužitelj u vrijeme sklapanja Ugovora bio informiran, odnosno upoznat s promjenjivošću tečaja CHF i rizicima nevoljnog tečaja, izričito je potvrdio i sam tuženik, temeljem izjave iz članka 9.14. i 9.15. Ugovora, koje glase: „Korisnik kredita izričito izjavljuje da je spreman platiti sve iznose, koji bi eventualno mogli nastati uslijed fluktuacija u tečaju i to posredstvom dodatnih uplata ili kratkoročnim osiguranjem odgovarajućih instrumenata osiguranja Kreditoru.“ „Korisnik kredita svojim potpisom potvrđuje da su mu izričito objašnjeni posebni rizici koji su vezani uz navedeno financiranje u stranoj valuti, a što se prije svega odnosi na otvoreni tečajni rizik i to u pogledu njegove obveze vraćanja kredita.“ Nadalje, odredbama 9.16. i 9.17. Ugovora o kreditu regulirana je mogućnost tužitelja da postavi zahtjev za konverzijom iz valutne klauzule CHF u valutnu klauzulu EUR. Drugim riječima, Ugovor o kreditu sadržavao je mehanizam kojim se tužitelj mogao poslužiti u slučaju da je smatrao da je valutna klauzula u CHF prouzrokovala, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, znatnu neravnopravnost u pravima i obvezama stranaka na njegovu štetu. Također, prethodno sklapanju Ugovora tužitelj je od strane raspoloživih službenika tuženika u svakom momentu mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja vezana za valutnu klauzulu i njen učinak na odnos ugovornih strana. VTS je presudom obuhvatio samo jednu fazu predugovornog stadija u kojem je pojedina banka komunicirala sa svim potencijalnim potrošačima, odnosno fazu reklamiranja i oglašavanja. Međutim, izreka presude kao relevantno navodi i vrijeme pregovora i vrijeme zaključenja, ali bez obrazloženja na kojim činjenicama se potonje temelji. Informacije koje je tuženik objavljivao u marketinške svrhe prije ili prilikom sklapanja ugovora (reklamni katalozi, oglasi u tiskanim medijima, radio i televizijsko oglašavanje), a koje nisu sadržane u ugovoru, ne mogu utjecati na jasnoću ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, već eventualno mogu za posljedicu imati mane volje. Slijedom navedenog, kako je u konkretnom slučaju sporna odredba Ugovora o kreditu za tužitelja jasna, lako uočljiva i razumljiva, sukladno odredbama članka 84. ZGP-a ocjena poštenosti ove odredbe prema kriterijima iz članka 81. ZGP-a nije dopuštena. . Čak i pod pretpostavkom da sud utvrdi da jedan od uvjeta iz članka 84. ZGP-a nije ispunjen u konkretnom slučaju,

te je osporavana odredba podložna ocjeni poštenosti iz članka 81. ZZP, tužitelj nije dokazao da je u konkretnom ugovornom odnosu tuženik postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, odnosno da je nastala značajna neravnoteža u pravima na štetu tužitelja. Iako je teret dokaza ove činjenice na tužitelju, tuženik u ovom dijelu, ukazuje na okolnosti iz kojih proizlazi da tuženik, unatoč svojoj stručnosti i pažnji nije znao niti je mogao znati za buduća kretanja tečaja CHF. Naime, od 1999. do 2010. godine, tečaj CHF-a u odnosu na EUR je i rastao i padao (od 2003. godine - 2008. godine tečaj CHF-a u odnosu na EUR uglavnom pada (!)), i to bez značajnijih oscilacija, a značajnije promjene počele su tek u 2010. godini, dakle, znatno nakon predmetnog razdoblja do 31.12.2008. godine, na koje se tužitelj poziva u tužbi, kada se poziva na utvrđenja iz u Parnice Potrošač. Daljnje kretanje tečaja CHF-a nakon 2010. godine, i to aprecijaciju bez presedana, kao posljedicu svjetske ekonomske krize, nitko nije mogao predvidjeti, pa niti tuženik. Bilo kakvo predviđanje aprecijacije i informiranje potrošača o tome smatralo bi se krajnje špekulativnim postupanjem tuženika, ako ne i nezakonitim. Uz navedeno, bitno je napomenuti da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovornih odredaba nije postojao niti jedan zakonski i podzakonski propis koji bi od tuženika zahtijevao određeni način postupanja pri sklapanju ugovora s valutnom klauzulom, odnosno da nisu postojali pravni okviri u kojima bi tuženik morao djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Slijedom toga, očigledno je kako tuženik u ugovornom odnosu s tužiteljem nije postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, te time prouzročio neravnotežu na štetu potrošača, o kojoj se okolnosti tuženik detaljnije očituje u nastavku. Da bi se određena ugovorna odredba mogla kvalificirati nepoštenom, takva odredba mora prouzročiti:

- nominalnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača;
- a koja neravnoteža mora biti značajna. Stoga, za ocjenu je li osporavana valutna klauzula prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama na štetu potrošača bitno je odnos konkretnih ugovornih strana promatrati s razine nominalnih pozicija (vezanost valutne klauzule za tečaj CHF s jednakim rizikom promjene tečaja na štetu / u korist bilo koje od dvije ugovorne strane), a ne naknadno povećanih obveza jedne strane (ovdje tužitelja - potrošača) uslijed nepredvidivih i naglih promjena tečaja CHF. Činjenica da se tečaj CHF naknadno promijenio na štetu potrošača, ne može i ne smije biti relevantan za ocjenu nepoštenosti (a time i ništetnosti) primarno ugovorene valutne klauzule prema kojoj su kako tužitelj, tako i tuženik, imali jednake i ravnopravne startne (nominalne) pozicije. Nepobitna je činjenica da je tuženik, kao i sam tužitelj, bio izložen riziku valutne klauzule, odnosno svim posljedicama promjene tečaja CHF. Okolnost da je kretanje tečaja dovelo do promjene visine obveza na jednoj ugovornoj strani nikako ne može predstavljati razlog ništavosti takve odredbe, već okolnost koja hipotetski može dovesti do primjene drugih pravnih instituta, ako su ispunjene sve zakonske pretpostavke (npr. clausula rebus sic stantibus). Slijedom navedenog, pretpostavka neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja nije ispunjena u ovom slučaju. Uz navedeno, bitno je napomenuti da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovora o kreditu nije postojao niti jedan zakonski ili podzakonski propis koji bi od tuženika zahtijevao određeni način postupanja pri sklapanju ugovora o kreditu, odnosno nisu postojali pravni okviri u kojima bi tuženik morao djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Tuženik na kraju osobito naglašava ono što je već nekoliko puta naveo kroz ovaj odgovor na tužbu, a to je da tužitelj – na kojem je teret dokazivanja osnovanosti njegovog tužbenog zahtjeva – nije ponudio niti jedan dokaz kojim bi dokazao bilo koju od pretpostavki potrebnih. Tuženik prigovara načinu utvrđivanja utuženog iznosa na temelju samostalnog izračuna visine navodnog potraživanja, budući da spornu visinu tužbenog

zahtjev može utvrditi samo vještačenjem po vještaku odgovarajuće struke, kao načinom dokazivanja spornih činjenica, a koje može odrediti isključivo neovisni i nepristrani sud u okviru parničnog postupka. Tuženik osporava i anticipiranu metodu kojom tužitelj navodno postavlja zahtjev na isplatu. Naime, tužitelj potražuje razliku između početno ugovorenih mjesečnih obroka i kasnije naplaćenih anuiteta. Međutim, sama činjenica eventualne ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, nipošto ne znači da bi se trebala primijeniti fiksna kamatna stopa tijekom cijelog razdoblja otplate kredita. Dapače, da je tužitelj htio ugovoriti fiksnu kamatnu stopu, to bi učinio već prilikom sklapanja Ugovora. Slijedeći logiku tužitelja, ukoliko bi ovaj sud zaključio da su utužene odredbe Ugovora o kreditu bez pravnog učinka, nastaje pravna praznina unutar samog ugovora, s obzirom da u Ugovoru uopće ne bi bilo određeno na koji način se kamatna stopa mijenja. Upravo stoga ne bi bilo mjesta tužiteljevoj tvrdnji da ima pravo na razliku između početnog anuiteta i naplaćenih anuiteta. U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tuženik napominje da tužitelj nije dokazao niti osnovu svog tužbenog zahtjeva pa uopće nema mjesta raspravljanju o visini, stoga se tuženik protivi dokaznom prijedlogu za provođenje financijskog vještačenja. Tuženik u skladu s prethodnim navodima predlaže naslovnom sudu da odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti i obveže tužitelja da naknadi tuženiku troškove parničnog postupka.

4. Nakon provedenog financijskog vještačenja, tuženik je specificirao prigovor radi radi prebijanja svoje tražbine za razdoblje u kojima je tečaj CHF bio niži od početnog, te kamata niža od početno ugovorene, i to u iznosu od 848,20 EUR.

5. Osim što je smatrao tuženikov prigovor radi prijeboja neosnovanim, tužitelj je izjavio i prigovor zastare na izjavljeni prigovor radi prijeboja

6. U odnosu na prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda treba imati u vidu Direktivu Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993., te treba primijeniti Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14. i 110/15. – dalje: ZZP).

7. Člankom 1. st. 3. Direktive Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. (dalje: Direktiva) regulirani su nepošteni uvjeti u potrošačkim ugovorima te se smatra nepoštenom ona jednostrana određena klauzula koja suprotno načelu savjesnosti i poštenja prouzroči značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

8. Prema navedenoj odredbi opća klauzula nepoštenosti obuhvaća tri glavna kriterija i to da ugovorna odredba mora biti takva da se o njoj nije pojedinačno pregovaralo, mora postojati značajna neravnoteža u stranačkim pravima i obvezama, mora se protiviti načelu savjesnosti i poštenja.

9. U konkretnom slučaju ispunjeni su navedeni uvjeti jer je mjesna nadležnost određena u tipskom ugovoru, unaprijed formuliranom obrascu, pa se temeljem zakonske presumpcije ima uzeti da se radi o unaprijed formuliranim ugovornim odredbama o kojima stranka nije imala mogućnost pregovarati niti utjecati na njihov sadržaj.

10. Naime, protivno je načelu savjesnosti i poštenja kada stranke bez posebnog pregovaranja jedna drugoj uvjetuju nadležnost suda čime u ovom slučaju tužitelj sebe dovodi u znatno povoljniji položaj od tuženika i time ga dovodi u neravnopravan položaj.

11. Nadalje, Direktiva, iako se ne može primjenjivati direktno, implementirana u zakonodavstvo Republike Hrvatske pa tako i u Zakon o zaštiti potrošača (čl. 3. – „Narodne novine“, broj: 41/14. i 110/15. – dalje: ZZP), pa su odredbama čl. 49. i 50. ZZP propisane pretpostavke na temelju kojih bi se pojedine ugovorne odredbe mogle smatrati nepoštenima, a kojima su obuhvaćeni uvjeti iz navedene Direktive.

12. Člankom 49. ZZP, dan je pojam nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima, tako st. 1. navodi da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok st. 2. istog članka propisuje da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

13. Nadalje, članak 50. istog zakona navodi koje bi se to ugovorne odredbe, uz ispunjenje pretpostavki iz članka 49. ZZP-a, mogle smatrati nepoštenim. Tako su navedeno i sljedeće pod 19. odredba kojom se isključuje, ograničava ili otežava pravo potrošača da prava iz ugovora ostvari pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, a poglavito odredba kojom se obvezuje potrošača na rješavanje spora pred arbitražom koja nije predviđena mjerodavnim pravom, odredba koja onemogućava izvođenje dokaza koji idu u prilog potrošaču ili odredba kojom se teret dokaza prebacuje na potrošača kada bi, prema mjerodavnom pravu, teret dokaza bio na trgovcu.

14. Pravna posljedica takvih odredbi propisana je odredbom čl. 55. st. 1. ZZP kojom je određeno da je nepoštena ugovorna odredba ništava.

15. Nadalje, treba ukazati na praksu Suda Europske unije odnosno presudu Oceano Grupo Editorial SA i Salvat Editores SA v Rocio Murciano Quintero i drugi kojom je utvrđena obveza nacionalnih sudova da ex offo ispituju nepoštenost spornih odredbi bez obzira radi li se o materijalnim ili postupovnim odredbama. U toj je odluci sud zaključio da se prorogacijska klauzula u potrošačkom ugovoru kojom je ugovorena isključiva nadležnost suda u mjestu glavnog poslovnog mjesta prodavatelja ili pružatelja usluga treba smatrati nepoštenom u smislu čl. 3. Direktive ako su ispunjene temeljne pretpostavke: da nije bila posebno pregovarana te da suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu ravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

16. Stoga i ovaj sud smatra da odredba kojom je ugovorena mjesna nadležnost suda u sjedištu trgovca, tj. tuženika zaista predstavlja situaciju iz točke 19. članka 50. ZZP-a pa budući da su ispunjenje pretpostavke iz odredbe članka 49. ZZP-a, a uzimajući u obzir okolnosti navedene u članku 51. ZZP-a, takva se odredba ima smatrati nepoštenom. Naime, time što je ugovorom ugovorena nadležnost suda u mjestu u kojem nije prebivalište potrošača – tužitelja, zaista je tužitelju otežano pravo na ostvarivanje njegovih prava iz ugovora pred sudom.

17. Odredba čl.10. Ugovora o kreditu sklopljenom među strankama nije bila posebno pregovarana i uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama, obzirom bi radi ostvarenja svojih prava tužitelj morao putovati u Zagreb te bi imao trošak

putovanja u Zagreb i natrag. Osim troškova, put iziskuje i dodatno vrijeme. Ova je odredba formulirana od strane trgovca pa potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj.

18. U konkretnom slučaju, sukladno odredbi članka 59. ZPP-a, pored opće mjesne nadležnosti suda sjedišta tuženika, postoji izberiva nadležnost suda područja na kojem se nalazi poslovna jedinica tuženika, a što bi upravo bilo mjesto prebivališta potrošača – tužitelja, ovdje u Karlovcu.

19. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u ugovor o kreditu broj 310401 od 8. studenog 2004., aneks broj 1 ugovora o kreditu od 18. svibnja 2016., otplatni plan o kreditu na listu 24-30, otplatnu tablicu na listu 31-37, prometnu karticu po kreditu na listu 38-53, otplatnu tablicu po kreditu na listu 54-60, dopis HPB d.d. od 22. rujna 2024., 25. rujna 2024., izvadak iz sudskog registra na listu 144-156, saslušao tužitelja kao stranku, proveo financijsko vještačenje po vještaku iz D&S d.o.o. Karlovac.

20. Tužbeni zahtjev su osnovani, dok prigovor radi prebijanja nije osnovan.

21. U postupku nije sporno da je tuženik Hrvatska poštanska banka d.d. pravni slijednik prijašnje banke Volksbank d.d. Zagreb, Varšavska ulica 9. Naime, banka Volksbank d.d. je najprije 2012. promijenila tvrtku u Sberbank d.d., a potom 2022. godine u Nova hrvatska banka d.d., da bi se u konačnici tijekom 2023. pripojila Hrvatskoj poštanskoj banci d.d. Zagreb.

22. Predmet spora je zahtjev tužitelja za povrat utuženog iznosa s osnova preplaćene kamate po ugovoru u kreditu sklopljenog s tuženikom, i s osnove preplaćenog iznosa zbog ugovorene valute CHF (promjene tečaja), te je po provedbi konverzije utvrđen manje uplaćeni iznos po kreditu u iznosu od 3.230,54 kn, sada iznos od 428,77 EUR, kod čega je nesporno da je između stranka osim osnovnog ugovora o kreditu zaključen i sporazum o konverziji (Aneks ugovora o kreditu).

23. Nije sporno da su tužitelj kao korisnik kredita i prednik tuženik kao kreditor sklopili ugovor o kreditu 8. studenog 2004. u iznosu od 44.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti po kupovnom tečaju kreditora na dan korištenja kredita u tečaj (točka 1. ugovora), a namjena kredita je bila kupovina stana, uz rok otplate od 25 godina, ugovorenu kamatnu stopu od 4,6 % godišnje na dan sklapanja ugovora, time je kamatna stopa promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora (točka 4.1. ugovora).

24. Nesporno je da je tužena banka u nekoliko navrata za trajanja otplate kredita povećavala kamatnu stopu, te je nesporno da se mijenjao i tečaj CHF u odnosu na kunu, a što je dovelo do povećanja mjesečnog anuiteta.

25. Nadalje je nesporno da je:

- donesena pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., u sporu po kolektivnoj tužbi Udruge potrošač koja je u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu potvrđena presudom Visokog Trgovačkog suda RH broj: PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. i presudom VSRH broj: Revt-249/14 od 9. travnja 2015.,

- donesena pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., u sporu po kolektivnoj tužbi Udruge potrošača koja je u odnosu na ugovorenu valutu CHF potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda RH broj: PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018., i presudom VSRH broj: Revt-2221/18 od 3. 9. 2019.,

-da je pravomoćnom presudom utvrđeno da je između ostalih banaka i ovdje tužena banka povrijedila kolektivne interese i prava potrošača koristeći u ugovorima o potrošačkom kreditiranju ništetne i nepoštene ugovorne odredbe ugovarajući švicarski franak kao valutu uz koju je vezana glavnica, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije potrošače i potpunosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke te da je tužena povrijedila kolektivne interese i prava potrošača koristeći u ugovorima o potrošačkom kreditiranju ništetne i nepoštene ugovorne odredbe o ugovorenoj redovnoj kamati koja se tijekom postojanja obveze promijenila u skladu s jednostranom odlukom tužene te da su nepoštene odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo ništetne od samog početka odnosno od trenutka kada su postale sadržajem standardnog ugovora, a njihovo korištenje predstavlja postupanje protivno odredbama Zakona o zaštiti potrošača.

26. Inače izrekom pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. utvrđeno je:

da je ovdje tužena u razdoblju od 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008. godine povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tužena kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03) u razdoblju od 01.studenog 2004. godine do 06.08.2007. godine i to člancima 81., 82. i 90., a od 07.08.2007. godine do 31.12.2008. godine, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te da je ovdje tužena u razdoblju od 10.9.2003. do 31.12.2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tužene i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tužena kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time ovdje tužena postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03) u razdoblju od 10.09.2003. godine od 06.08.2007. godine i to člancima 81., 82. i 90., a od 07.08.2007. godine pa nadalje, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i

to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

U odnosu na valutnu klauzulu

27. Dakle, u navedenom kolektivnom sporu utvrđeno je da prosječni potrošač nije znao da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima, pa tako nije znao niti da je, jer je to bitno za donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe trebao biti o tome obaviješten. Osim toga, utvrđeno je da su tužene banke, među kojima je i tuženica, u određeno navedenim razdobljima povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu, koristeći u njima nepošteno i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a sve suprotno odredbama čl. 81., 82. i 90. Zakona o zaštiti potrošača iz 2003. („Narodne novine“, broj 96/03), tim više što je predmetni ugovor unaprijed formuliran od strane tuženice i da u konkretnom slučaju tužitelj nije imao utjecaj na njegov sadržaj. Time je odlučeno o nepoštenosti odredbe o valutnoj klauzuli u CHF, jer je ocijenjeno da su tužene banke, tako i tuženica, imale saznanja o izglednoj budućoj promjeni tečaja švicarskog franka prema kuni na štetu potrošača, a unatoč tome su ih poticali na sklapanje ugovora o kreditima s valutnom klauzulom u CHF, a iz dostupnih informacija potrošači nisu mogli razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njih proizlaze iz predloženih ugovornih odredbi kojima se glavnica veže uz valutu CHF, te informirano odlučiti o sklapanju ili nesklapanju ugovora s takvim odredbama.

28. Obzirom se tužitelj pozvao na pravno utvrđenje iz navedenog kolektivnog spora, sukladno odredbi članka 118. ZZP i 502.c ZPP sud je vezan za utvrđenja iz navedenih odluka donesenih u postupku povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača. Radi se o direktnom učinku za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača na naknadu.

29. Identično je bilo propisano i ranijim ZZP/07 –čl. 138a. kojim je propisano da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 131. st. 1. ovoga zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 131. st. 1. ovoga zakona obvezuje sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

30. Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015., obrazlaže aktivnu legitimaciju tužitelja u postupku za podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, i pritom naglašava da zakonske odredbe nisu same sebi svrha, već se donose u svrhu uređenja određenog pravnog područja i pravnih odnosa koji u njemu nastaju, a u primjeni donesenih propisa one se trebaju tumačiti smisleno, polazeći od volje zakonodavca, ali uvijek imajući na umu svrhu kojoj su one namijenjene, kao i učinak koji se njihovom primjenom postiže. Na isti način ovdje citirane zakonske odredbe tumači i Visoki trgovački sud RH u obrazloženju svoje presude broj: PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. navodeći da se pojedini potrošači, u slučaju postojanja osuđujuće odluke, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu pozvati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava.

31. Obzirom na nespornu činjenicu da je predmetnim ugovorom o kreditu između stranka, koji je sklopljen u razdoblju na koje se odnosi presuda Trgovačkog suda u

Zagrebu iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava, ugovorena odredba kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te je i takvu ugovornu odredbu citiranom pravomoćnom presudom Trgovački sud u Zagrebu utvrdio nepoštenom te stoga ništetnom, ovaj sud smatra kako je sukladno citiranim odredbama čl. 138.a ZPP/07, čl. 118. ZPP/14 i čl. 502.c ZPP tim pravnim utvrđenjima vezan u ovom postupku.

32. U postupku kolektivne zaštite potrošača pravomoćno utvrđeno da je odredba o promjeni tečaja za valutu CHF ništetna jer o njoj banke (među njima i tužena) nisu pojedinačno pregovarale s potrošačima, to i u ovom postupku vrijedi presumpcija da se o pojedinoj odredbi nije pregovaralo pa je na tuženoj ležao teret dokaza da dokaže protivno.

33. Tužitelj ima status potrošača u smislu odredbe članka 3. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03, u daljnjem tekstu: ZPP) obzirom ugovor o kreditu nije sklopljen u svrhu koja bi bila namijenjena njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Radilo se o namjenskom kreditu za kupnju stana u Karlovcu, Bohinjska 17, u kojoj tužitelj i danas stanuje.

34. Radi se o potrošačkom kreditu pa tužitelj u konkretnom slučaju ima status potrošača.

35. Nadalje, prema odredbi članka 59. ZPP ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a posebno: odredbu o iznosu zajma, odredbu o nominalnoj godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja nominalna kamatna stopa može promijeniti, odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti, odredbu o efektivnoj kamatnoj stopi, odredbu o pretpostavkama pod kojima efektivna kamatna stopa može biti promijenjena, odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma, kao i kamate i ostale troškove koje potrošač mora platiti kako bi otplatio zajam te, ako je moguće, ukupan iznos tih uplata, odredbu o ukupnom trošku zajma, odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje zajma, nominalnu godišnju kamatnu stopu za zajam i nominalnu godišnju kamatnu stopu za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma, odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja, odredbu o pretpostavkama i postupku raskida ugovora o zajmu.

36. Stoga, predmetni ugovor predstavlja potrošački ugovor pa se može raspravljati o nepoštenosti njegovih odredbi s osnove Zakona o zaštiti potrošača.

37. Prema odredbi članka 81. stavak 1. ZPP, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a sukladno odredbi članka 81. stavka 2. ZPP, smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Nadalje, sukladno odredbi članka 87. stavak 1. ZPP, nepoštena ugovorna odredba je ništava.

38. Prema odredbi članka 81. stavak 4. ZZP ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

39. Tuženik nije dokazao da se o predmetnim ugovornim odredbama pojedinačno pregovaralo, te je tužitelj kao potrošač doveden u neravnopravan položaj u odnosu na banku. Tužitelju nije objašnjeno u čemu se sastoji rizik podizanja kredita u valuti u CHF, što je uzrokovalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača.

40. Dakle, u ovom sporu je utvrđeno da tužitelj kao prosječni potrošač nije znao da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima, pa tako nije znao niti da je, jer je to bitno za donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe trebao biti o tome obaviješten. Osim toga, utvrđeno je da je predmetni ugovor unaprijed formuliran od strane tužene i da u konkretnom slučaju tužitelj nije imao utjecaj na njegov sadržaj. Stoga se radi o nepoštenosti odredbe o valutnoj klauzuli u CHF, jer je ocijenjeno da je tužena imala saznanja o izglednoj budućoj promjeni tečaja švicarskog franka prema kuni na štetu potrošača, a unatoč tome ih je poticala, odnosno samo nudila sklapanje ugovora o kreditima s valutnom klauzulom u CHF, a iz dostupnih informacija tužitelj kao potrošač nije mogao razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz predloženih ugovornih odredbi kojima se glavnica veže uz valutu CHF, te informirano odlučiti o sklapanju ili nesklapanju ugovora s takvim odredbama.

41. Stoga je i u konkretnom slučaju, nepoštena, a time i ništetna ugovorena odredba o valutnoj klauzuli kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica.

42. Neosnovano tužena ističe i da je utvrđenje suda u suprotnosti sa shvaćanjima Suda EU u primjeni Direktive 93/13/EEZ obzirom stav da se radi o nepoštenim ugovornim odredbama koje su tužiteljici u vrijeme ugovaranja bile nerazumljive predstavlja primjenu prakse Suda EU u predmetima C-26/13 od 30. travnja 2014., C-51/17 od 17. siječnja 2017. TP Bank Nyrt., C-118/17 od 14. ožujka 2019. Dunai i C-70/17 i C179/17 26. ožujka 2019. Abanca Corporación Bancaria.

43. Stoga je i u konkretnom slučaju, nepoštena, a time i ništetna ugovorena odredba kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak.

U odnosu na promjenjivu kamatnu stopu:

44. Sporna je odredba članka 4. predmetnog ugovora kojom je ugovoreno da je kamatna stopa na dan sklapanja kredita 4,6% godišnje, a promjenjiva sukladno Odluci Banke o kamatnim stopama.

45. Iz odredbe nedvojbeno proizlazi da se promjena ugovorne kamate čini ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja, bez da su istovremeno precizno određeni uvjeti promjenjivosti i referentna stopa za koju se veže promjena. Opisana situacija uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača obzirom banka jednostrano određuje obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a

pravilnost promjene ne može ni provjeriti jer nema nikakvih egzaktnih kriterija, pa nije opravdan prigovor kako tužitelj nije prigovorio povećanju stope redovne kamate niti je zatražila okončanje ugovornog odnosa. Tužitelj nije mogao znati zbog čega se uopće mijenja kamatna stopa (jer o tome u obavijestima ili nije naveden nikakav razlog ili je razlog bio nerazumljiv i neprecizan) da bi mogla istaknuti prigovor pa ni zatražiti okončanje ugovornog odnosa (s obzirom da zbog same nerazumljivosti razloga zbog čega se mijenja kamatna stopa ne mora automatski zatražiti okončanje ugovora). Tužitelju je trebalo ponuditi- objasniti razloge promjene kamatne stope, pojedinačno o tome razgovarati i na taj način omogućiti tužiteljici, kao klijentu-potrošaču, da pristane na takve odredbe (koje jasno definiraju uvjete i razloge zbog kojih se kamatna stopa može mijenjati) i iskoristi neke od navedenih solucija, odnosno prigovoriti povećanju stope redovne kamate ili zatražiti okončanje ugovornog odnosa. Stoga, tužitelju nisu na transparentan način objašnjene ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi prilikom zaključenja ugovora, kako bi na temelju jasnih i razumljivih kriterija mogao sagledati ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze.

46. Dakle, iz svega proizlazi da se radi o jednostrano određenoj ugovornoj odredbi koja je protivna načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZOO jer je neizvjestan i iznos glavnice kredita kojeg klijent (tužitelj) ima obvezu vratiti banci i cijena. Predmetna odredba u ugovor je unesena samo od strane tuženika, na koju odredbu tužitelj nije mogao utjecati jer se o istoj nije pojedinačno pregovaralo, a ni u ugovoru ni u općim uvjetima poslovanja tuženika nisu navedeni egzaktni parametri za promjenu kamatne stope ni metoda izračuna tih parametara, što sve čini predmetnu ugovornu odredbu suprotnu načelu savjesnosti i poštenja, odnosno ništetnom.

47. Prema Općim uvjetima poslovanja banke sa stanovništvom, promjenjiva kamatna stopa na kredite poslovnih banaka sastoji od dva dijela (postotka): fiksnog i promjenjivog. Fiksni dio kamatne stope je određeni ugovoreni broj postotnih poena koji se ne mijenjaju tijekom korištenja kredita, dok je promjenjivi dio kamatne stope na kredite ugovoreni parametar čija je promjena neovisna o volji ugovornih strana. Tako, primjerice prema odredbi čl. 11.a Zakonu o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj 75/09, 112/12, 143/13 - dalje: ZPK), koja je na snazi od 1. siječnja 2014., parametri uz koje se može vezati promjenjiva kamatna stopa su: referentne kamatne stope (EURIBOR, LIBOR) ili NRS (nacionalna referentna stopa) ili prinos na Trezorske zapise Ministarstva financija ili prosječna kamatna stopa na depozite građana u odnosnoj valuti. Svaki od navedenih parametara ima dakle drugačiji utjecaj na visinu kamatne stope.

48. Iz navedenog proizlazi da ne postoji zakonom propisana referentna kamatna stopa, kao niti jedinstveni parametar uz koji bi se vezala promjenjiva kamatna stopa, a koja kamata ili parametri bi se po sili zakona primjenjivali u situaciji kada je ugovorna odredba proglašena ništetnom.

49. Jednostrano određene ugovorne odredbe protivne su načelu savjesnosti i poštenja iz odredbe članka 4. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, u daljnjem tekstu: ZOO).

50. Naime, odredbom članka 4. ZOO propisano je da u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici su dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja.

51. Načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su sudionici obveznih odnosa dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obje ugovorne strane, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznog odnosa. Konkretno, kao mjerilo ponašanja procjenjuje se kako bi se ponašao prosječan čovjek ili prosječan potrošač, s jedne strane, odnosno, uredan i savjestan gospodarstvenik ili dobar domaćin s druge strane.

52. Sukladno odredbi članka 295. ZOO sud je ocijenio predmetni ugovor formularnim (tipskim) jer sadržava opće uvjete ugovora odnosno radi se o takvim ugovornim odredbama koje su sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva pa opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ova.

53. Stoga se radi o odredbama koje su nepoštene u smislu odredbe članka 96. stavak 1. ZPP obzirom tuženik nije dokazao da se o predmetnim ugovornim odredbama pojedinačno uopće pregovaralo što je bio dužan dokazati u smislu odredbe čl. 96. st. 4. ZPP.

54. Prema članku 1111. ZOO kada dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti, ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Prema stavku 3. istog članka obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kada se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. Nakon što je utvrđeno da su predmetne ugovorne odredbe ništetne, ima se uzeti da se osnova nikada nije ostvarila, budući se za ono što je ništetno uzima da nije ni nastalo. Ništetnost nastaje ex tunc, od samog zaključenja posla. Prema članku 1115. ZOO kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

55. Nadalje nije sporno da su tužitelj i tuženik sklopili 18. svibnja 2016. Aneks broj 1 Ugovora o kreditu kojim se regulira konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Tužitelj je kao korisnik kredita po Ugovoru o kreditu, pristao na konverziju temeljem Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju iz NN 102/15 u EUR, te je nadalje tim dodatkom utvrđeno: U čl. 2. Aneksa navedeno je da je ukupni iznos uplaćen radni namirenja početno utvrđenih anuiteta po Ugovoru primjenom izračuna konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF sukladno odredbama Zakona manji od ukupnog iznosa anuiteta s valutnom klauzulom u EUR i iznosi 3.230,54 kn obračunato po tečaju otplate kredita na dan 30.9.2015. godine. U čl.2. navedeno je da je korisnik kredita prema Sporazumu o namirenju podmirio vjerovniku manje uplaćeni iznos uplatom na račun kreditora. U čl. 3. navedeno je da preostala neotplaćena glavnica kredita iznosi 21.605,67 EUR obračunato u kunskej protuvrijednosti po prodajnom tečaju za devize na dan 30.9.2015. godine. Ugovorena je redovna promjenjiva kamatna stopa koja u trenutku sklapanja Aneksa iznosi 6,18%. Mjesečni anuitet iznosi 191,06 EUR plativo u kunama po prodajnom tečaju za devize kreditora važećem na dan dospijeća.

56. Sporno je nakon izvršene konverzije, dakle nakon sklapanja Aneksa osnovnog ugovora o kreditu, ima li tužitelj pravo na povrat s osnova preplaćene kamate i s osnove preplaćenog iznosa zbog ugovorene valute CHF (promjene tečaja), dakle ima li tužitelj pravo i nakon izvršene konverzije potraživati razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu i jesu li sporazumom o konverziji odnosno sklapanjem Dodatka ugovora primjenom ZID ZPK-a otklonjene posljedice ništetnosti i uspostavljeno stanje kakvo je bilo prije ispunjenja ništetne odredbe o valutnoj klauzuli izraženoj u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi iz osnovnog ugovora o kreditu.

57. Naime, tuženik tvrdi da tužitelj nema pravo na povrat jer je s tuženom bankom sklopio Aneks Ugovoru o kreditu kojim je konvertiran kredit, a sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju i da prihvaćanjem konverzije i sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu prestaje pravo potrošača zahtijevati bilo kakve isplate temeljem osnovnog ugovora i da je prihvatom konverzije i potpisom Dodatka ugovoru na strani tužitelja prestalo bilo kakvo potraživanje po ugovoru u CHF i da tužiteljica više nema i ne može imati bilo kakvo potraživanje niti pravni interes postavljati bilo kakav zahtjev u odnosu na ugovorni odnos koji je prestao postojati.

58. Neosnovani su navodi tuženika.

59. Kao što je rečeno, među strankama nije sporno da je provedena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR i da je konverzija izvršena temeljem ZID Zakona o potrošačkom kreditiranju.

60. Naime, odredbom čl. 19.c. ZID Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15), koji je stupio na snagu 30. rujna 2015, točkom 1.-3. zakonodavac je propisao kako se konverzija provodi na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita (točka 1.) dočim u točki 2. čl. 19.c. ZID ZPK zakonodavac propisuje da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu te u točki 3. čl. 19.c. ZID ZPK propisano je da početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom.

61. ZID ZPK/15, imao je osnovni cilj sprječavanje nastavljanja nepoštene prakse banaka i dužničke krize u pravcu otklanjanja te dužničke krize koja je nastala zbog rasta tečaja CHF, te je u tom smislu zakonom bilo predviđeno da banke moraju ponuditi sklapanje dodatka osnovnom ugovoru o kreditu, a potrošači mogu prihvatiti konverziju u odgovarajući kredit sklopljen u EUR na način da se krediti vezani uz CHF konvertiraju u kredite denominirane u EUR i kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR (čl. 19.a do čl. 19.e ZID ZPK/15).

62. Zakonitost i provedba konverzije sukladno ZID ZPK/15 utvrđena je rješenjem VSRH broj: Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020. kao i odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017.

63. Kao što je rečeno, među strankama nije sporno da je provedena konverzija kredita i nema spora da je sama konverzija provedena u skladu sa ZID ZPK/15, međutim sve to ne isključuje mogućnost postavljanja kondemnatornog zahtjeva onda kada konverzija nije ispravila posljedice nepošteno ugovorenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli iz osnovnog ugovora o kreditu.

64. Ističe se kako je rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev- 18/2018 od 26. svibnja 2018. zauzeto stajalište da i nakon sklapanja sporazuma o konverziji kredita nema zapreke da se utvrđuje ništetnost odredbi ugovora o kreditu te da treba imati u vidu da je do sklapanja sporazuma o konverzije bio na snazi osnovni Ugovor o kreditu koji je proizvodio pravne učinke, a koji pravni učinci se upravo odnose na ispunjavanje obveza korisnika kredita temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

65. Također u odluci VSRH broj: Rev-2868/2018 od 12. veljače 2019. je zauzeo pravno shvaćanje da korisnik kredita samim sklapanjem dodatka Osnovnom ugovoru o kreditu nije izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne, a slijedom toga i pravo na postavljanje kondemnatornih zahtjeva za isplatu temeljem tako utvrđenih nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu.

66. Nadalje u vidu treba imati i izraženo stajalište Europskog suda u odluci broj C-452/18 od 9.srpnja 2020. u kojoj se razmatralo pitanje mogućnosti proglašavanja nepoštenom odredbe ugovora o obnovi kojom se potrošač odriče učinka proglašavanja odredbe nepoštenom, a u kojoj odluci se navodi:

- „...da članak 6.stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da mu se ne protivi mogućnost da odredba ugovora koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač, a za koju se u sudskom postupku može utvrditi da je nepoštena, valjano bude predmet ugovora o obnovi između tog prodavatelja robe ili pružatelje usluga i tog potrošača, kojim se potonji odriče učinka do kojih bi dovelo proglašavanje te odredbe nepoštenom pod uvjetom da to odricanje rezultat je slobodnog i informiranog pristanka potrošača...“.,

-da "članak 3. stavak 1. Direktive93/13 u vezi s točkom 1. Podtočkom (q) njezina Priloga, kao njezin članak 6. stavak 1. treba tumačiti na način da: odredba sadržana u ugovoru koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač kako bi razriješili postojeći spor, a kojom se potrošač odriče isticanja pred nacionalnim sudom zahtjeva koje bi mogao istaknuti da nema te odredbe, može se smatrati „nepoštenom“, osobito ako navedeni potrošač nije mogao raspolagati relevantnim informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za njega iz te odredbe proizlaze;..“

67. Dakle, prema stajalištu Suda EU, smatra se „nepoštenom“ odredba sadržana u ugovoru o obnovi kojom se potrošač odriče isticanja pred nacionalnim sudom zahtjeva koje bi mogao istaknuti da nema te odredbe, ako potrošač nije mogao raspolagati relevantnim informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za

njega iz te odredbe proizlaze. Tog potrošača ne obvezuje odredba ugovora kojom se on u budućim sporovima odriče podnošenja sudskih tužbi utemeljenih na pravima koja izvodi iz Direktive 93/13.

68. Također treba imati u vidu i presudu suda Europske unije C-118/17 od 14. ožujka 2019. (Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt.) u kojem je izraženo stajalište:

-kako činjenica da su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene nepoštenim i ništavim te zamijenjene novim odredbama da bi se održao postojeći ugovor na snazi ne može imati za učinak smanjenje zaštite zajamčene potrošačima,

-te kako sud mora provjeriti je li nacionalni zakon omogućio ponovno uspostavu pravno i činjenično situacije u kojoj bi se potrošač nalazio da nepoštena odredba potrošačkog ugovora nikada nije postojala, osobito uspostavom prava na povrat svih koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača na temelju naveden nepoštene odredbe i to unatoč zakonskoj intervenciji.

69. Dakle, prema stajalištu suda EU iz ove odluke, smatra se da potrošač uvijek ima pravo na potpuno obeštećenje temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi potrošačkog ugovora i to bez obzira ne eventualnu zakonsku intervenciju u njegovo pravo.

70. U odnosu na ovo pravno shvaćanje neodlučno je da prema ZID ZPK/15 potrošaču tj. korisniku kredita u CHF dana mogućnost izbora pristati na konverziju ili nastaviti otplatu kredita prema odredbama osnovnog ugovora.

71. U konkretnom slučaju tužitelj se odlučio za konverziju odnosno odabrao je zaključiti aneks osnovnog ugovora o kreditu primjenom ZID ZKP-a, koji je uostalom zakonodavac i donio u cilju sprječavanja nastavljanja nepoštene prakse bankarstva i dužničke krize koja je nastala zbog rasta tečaja CHF. Zaključenjem sporazuma o konverziji tj. Dodatka ugovora o kreditu, nije u cijelosti ispravljena neravnoteža koja je nastala temeljem nepoštenosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, niti se tužitelj zaključenjem ugovora o konverziji odrekao potraživanja stečenog bez osnove temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

72. Naime, Aneks ugovora o kreditu primjenom ZID ZKP, sklopljen je 18. svibnja 2016. kada presuda u kolektivnom sporu nije postala pravomoćna u odnosu na ništetnost odredbi o valutnoj klauzuli izraženoj u valuti švicarski franak Naime, presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u odnosu na ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u odnosu na ugovorenu valutu postala je pravomoćna 14. lipnja 2018., te u vrijeme sklapanja Dodatka ugovora primjenom ZID ZKP tužiteljica kao prosječni potrošač nije znala niti je mogla znati za ništetnost odredbe o valutnoj klauzuli i pretpostaviti ishod postupka po kolektivnoj tužbi pokrenutoj po udruzi "Potrošač".

73. U vrijeme sklapanja Aneksa Ugovora o kreditu, presuda u kolektivnom sporu je bila pravomoćna u odnosu na ništetne i nepoštene odredbe ugovora o ugovorenoj redovnoj promjenjivoj kamatnoj stopi (postala je pravomoćna 13. lipnja 2014.).

74. Međutim tužitelj se kod sklapanja Aneksa ugovora o kreditu tim dodatkom nigdje nije odrekao potraživanja po osnovi ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu pa tako ni u pogledu ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi.

75. Sklapanjem Aneksa osnovnog ugovora o kreditu izmijenjeni su samo uvjeti i način otplate kredita, a nije se radilo o sklapanju sasvim novog ugovora te je osnovni ugovor o kreditu u CHF postojao i od dana sklapanja osnovnog ugovora o kreditu pa do sklapanja Aneksa osnovnom ugovoru o kreditu taj osnovni ugovor je vrijedio i imao sve pravne posljedice kao i kod korisnika kredita koji nisu sklopili dodatak osnovnom ugovoru i proveli konverziju.

76. Osim toga u odluci VSRH Rev-18/2018 je zauzeto je shvaćanje da sve kada bi se i uzelo da je osnovni ugovor o kreditu prestao važiti, ne bi bilo nikakvih zapreka za utvrđenje nepoštenim i ništetnim odredbama osnovnog ugovora o kreditu.

77. Sklapanjem Aneksa osnovnom ugovoru stranke su utvrdile svoja prava i obveze ubuduće te retroaktivno od dana sklapanja osnovnog ugovora, ali nisu regulirale prava korisnika kredita u CHF temeljem ništetnih odredbi osnovnog ugovora za razdoblje do konverzije, niti se kao što je rečeno tužiteljica tim Dodatkom odrekla potraživanja po ništetnim i nepoštenim odredbama ugovora iz osnovnog ugovora.

78. Također ni odredbama ZID ZKP/15 nije regulirano niti je isključeno pravo na restituciju (po ništetnim odredbama osnovnog ugovora o kreditu) potrošača koji je odlučio sklopiti ugovor o konverziji.

79. Ističe se da se potrošač, odnosno korisnik kredita mogao nagoditi i dogovoriti sa davateljem kredita u pogledu nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora iz osnovnog ugovora o kreditu, ali samo pod uvjetom da su potrošaču bili u cijelosti poznati svi parametri i uvjeti nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu.

35.1. U odnosu na nepoštene odredbe o valutnoj klauzuli iz osnovnog ugovora o kreditu u CHF odluka odnosno pravomoćnost odluke u kolektivnom sporu uslijedilo je nakon sklapanja Dodatka osnovnom ugovoru o kreditu i provođenju konverzije te tužiteljica kao potrošač i korisnik kredita nedvojbeno nije mogli u cijelosti imati sve informacije i sagledati u cijelosti koje su sve odredbe nepoštene i ništetne u konkretnom ugovoru i kada bi se jedino mogli pravovaljano odreći tih svojih prava.

80. S druge strane u odnosu na nepoštene odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi niti iz jednog provedenog dokaza u postupku ne proizlazi da se tužitelj kao potrošač na bilo koji način pa ni Dodatkom ugovora o kreditu nagodio i dogovorio s bankom u pogledu nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora iz osnovnog ugovora o kreditu u pravcu odricanja potraživanja po osnovi ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi.

81. Imajući u vidu sadržaj Aneksa Ugovora o kreditu koji su sklopili tužitelj i tuženik te naprijed citirane odredbe ZID ZPK, kao i naprijed navedena stajališta Europskog suda i stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženo u odluci poslovni broj: Rev 18/2018, stajalište je ovoga suda da tužiteljica sklapanjem sporazuma o konverziji tj. Dodatka ugovora o kreditu nije izgubila pravo potraživati stečeno bez osnove temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje do sklapanja sporazuma o konverziji u situaciji kada konverzija nije u cijelosti ispravila neravnotežu koja je nastala na temelju tih nepoštenih ugovornih odredi te je stajalište

ovoga suda da tužiteljica osnovano (kondemnatornim zahtjevom) nakon sklopljenog sporazuma o konverziji zahtjeva povrat preplaćenih iznosa, s osnova ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stupi te s osnova valutne klauzule, i da tužiteljica ima jednako tako i na povrat razlike glavnice do koje je došlo tijekom konverzije kredita (a koju razliku utvrđuje vještak u nalazu i mišljenju o čemu će kasnije biti riječi).

82. Na okolnost visine zahtjeva provedeno je financijsko vještačenje po D&S d.o.o. Karlovac.

83. Financijskim vještačenjem utvrđeno je sljedeće: kredit je ugovoren uz redovnu kamatnu stopu od 4,60%. Kredit se otplaćuje u 300 mjesečnih anuiteta. Anuitet iznosi 247,07 CHF (čl.7.1. Ugovora). Iz prometa po kreditu i otplatnog plana s promjenom kamatnih stopa utvrđeno je da je prilikom otplate 1. anuiteta smanjena kamatna stopa po kreditu na 4,40%. Zbog promjene kamatne stope smanjio se anuitet po kojem je vršena otplata kredita te isti od prvog anuiteta koji dospijeva na naplatu 15.12.2004. godine do promjene kamatne stope (zaključno s anuitetom koji dospijeva na naplatu 15.11.2007. godine) iznosi 242,08 eura. Vještak u nalazu početni anuitet po kojemu je kredit trebao biti isplaćivan obračunava u iznosu od 247,07 CHF, po kamatnoj stopi od 4,60 posto, odnosno kako je ugovoreno Ugovorom o kreditu. Vještak u tablici koju stavlja u prilog ovom nalazu daje otplatni plan po početno ugovorenoj kamatnoj stopi od 4,60 % (stupci 3 do 7) te otplatni plan po stvarno korištenim (promjenjivim) kamatnim stopa (tablica stupci 8 do 12). U izračunu razlika korišten je tečaj na dan dospijeća utvrđen iz kunskih zaduženja – prometne kartice kredita. Budući da se negativne razlike pojavljuju i kod promjene kamata i kod tečajne razlike izračun razlika je napravljen u dvije varijante: u prvoj varijanti u kojoj su iskazane samo pozitivne razlike i u drugoj varijanti u kojoj su iskazane i pozitivne i negativne razlike.

Varijanta 1) – iskaz samo pozitivnih razlika

Nakon izvršenih obračuna vještak je utvrdio da je tužitelj zbog promjene kamatnih stopa kredit platio 1.977,99 CHF više nego što bi ga platio da se kamatna stopa nije mijenjala. Ova razlika – radi promjene kamatne stope – iskazana u kunama prema kupovnom tečaju tuženika važećem na dan isplate kredita¹ iznosi 9.786,16 kuna. Razlika zbog ugovorene valutne klauzule koja je nastala zbog promjene tečaja u razdoblju otplate kredita po kojem je kredit bio obračunavan i plaćan i početnog tečaja po kojem je kredit iskorišten iznosi 22.125,97 kuna. Ukupna razlika po obje osnove iznosi 31.912,13 kuna, odnosno 4.235,47 eura i prikazana je u svakomjesečnim iznosima.

Varijanta 2) – iskazane su i pozitivne i negativne razlike

Tužitelj je zbog promjene kamatnih stopa kredit platio 1.427,70 CHF više nego što bi ga platio da se kamatna stopa nije mijenjala. U ovom iznosu negativne razlike zbog toga što je kamatna stopa kod obračuna bila niža od one u trenutku sklapanja ugovora iznose 550,29 CHF, a pozitivne 1.977,99 CHF (stupac 17 tablice 2 u prilogu). Razlika – radi promjene kamatne stope – iskazana u kunskoj protuvrijednosti po tečaju na dan isplate kredita iznosi 7.063,60 kuna od čega negativne razlike iznose 2.722,56 kuna, a pozitivne 9.786,16 kuna. Razlika zbog ugovorene valutne klauzule, nastala kao razlika između stvarnog tečaja po kojem je kredit bio obračunavan i plaćan i početnog tečaja po kojem je kredit iskorišten iznosi 18.457,77 kuna u čemu negativne tečajne razlike za vrijeme dok je tečaj bio niži od onoga u trenutku sklapanja ugovora o kreditu iznose 3.668,20 kuna, a pozitivne 22.125,97 kuna. Ukupna razlika po obje osnove

iznosi 25.521,37 kuna, u čemu negativne razlike iznose 3.589,07 kuna, a pozitivne razlike 29.110,44. Ukupna razlika po obje osnove iskazana u eurima iznosi 3.387,25 eura, u čemu negativne razlike iznose 476,36 eura, a pozitivne razlike 3.863,61 euro. Iznosi negativnih razlika predstavljaju iznose koje je tužitelj manje platio tuženiku zbog promjene tečaja i kamatnih stopa u odnosu na referentni tečaj i kamatnu stopu. U varijanti 2 iznosi utvrđene preplate umanjene su za iznose koje je tuženik manje platio po kreditu, a kako to predlaže tužena.

84. U odnosu na nalog suda da utvrdi iznos koji je tužitelj nadoplatio u konverziji u kunama vještak ističe: U čl. 2. Aneksa br. 1. Ugovoru o kreditu (spis list 19) navedeno je da je po provedbi konverzije utvrđen manje uplaćeni iznos po kreditu u iznosu od 3.230,54 kune. U čl. 2. navedeno je da je korisnik kredita u cijelosti podmirio vjerovniku manje uplaćeni iznos uplatom na račun kreditora. Nije naveden datum s kojim je uplata provedena.

85. Radi se o iznosu koji je nadoplaćen u konverziji, a sada je to iznos od 428,77 EUR.

86. Ovaj sud je prihvatio nalaz i mišljenje financijskog vještaka ocjenjujući ga stručnim i objektivnim te napravljenim u skladu sa zadatkom suda koji je formuliran sukladno pravno iznijetoj ocjeni ovog suda. Tužitelj nije prigovorio nalazu i mišljenju već je u skladu s nalazom određeno postavio zahtjev. U odnosu na prigovore tuženika nije bilo potrebe za posebnim usmenim očitovanjem vještaka obzirom da tuženik nije prigovorio matematičkom izračunu već se radi o prigovorima pravne prirode.

87. Dakle, u konkretnom slučaju konverzija nije u cijelosti ispravila neravnotežu koja je nastala u temeljem nepoštenosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli te činjenica provođenja konverzije sama za sebe ne može i ne smije isključiti provođenje kontrole nepoštenosti ugovornih odredbi. Konverzijom nije uspostavljena ravnoteža narušena nepoštenim ugovorim odredbama jer nije ispravila posljedice nepoštenih ugovorenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli jer konverzijom nije tužiteljici vraćeno sve što je temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli više platila, a tuženik primio, te konverzija ne može smanjiti stupanj zaštite koji potrošačima pripada.

88. Kako sklapanjem ugovora o konverziji nisu u potpunosti otklonjene posljedice ništetnosti valutne klauzule u CHF i promjenjive kamatne stope iz osnovnog ugovora o kreditu i kako je provedenim vještačenjem utvrđeno da i nakon provedene konverzije postoji razlika na ime preplaćenih kamata i preplaćene valute u CHF koje je tužitelj platio u ispunjenju ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi, te iznos koji je tužitelj nadoplatio u konverziji, pa je u tužbeni zahtjev usvojen u cijelosti.

89. Valjalo je još odlučiti o postavljenom procesnopravnom prigovoru radi prebijanja u odnosu na koji su mjerodavne su odredbe članka 333. stavak 3. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023, 146/2025 u daljnjem tekstu: ZPP) i članka 338. stavak 3. ZPP. Radi se o prigovoru kojim tuženik ističe postojanje svoje tražbine i zahtijeva od suda da presudom izvrši prijeboj uzajamnih tražbina. Dakle do prijeboja će doći tek odlukom suda time da se radi o nesamostalnom prigovoru koji je ovisan o

istaknutom tužbenom zahtjevu jer će sud o njemu odlučiti samo ako meritorno odlučiti o tužbenom zahtjevu.

90. Nije osnovan prigovor radi prebijanja, odnosno ne postoji tuženikova tražbina istaknuta radi prebijanja.

91. Obzirom je utvrđena ništetnost dijela odredbi ugovora o valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi, tuženik ističe prigovor radi prijeboja s osnova razlike koja je nastala u periodima kada je tečaj CHF bio niži od tečaja po kojem je kredit isplaćen, i kada je kamata bila niža od početno ugovorene time da se tuženik nije izričito izjasnio da li tražbinu istaknutu radi prebijanja temelji na stjecanju bez osnove ili na naknadi štete, ali dakle u svakom slučaju iz činjeničnih navoda tuženika u odgovoru na tužbu i postupku proizlazi i zaključuje se da prigovor prijeboja temelji na ništetnosti dijela odredbi ugovora o valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi.

92. Radi se o djelomičnoj ništetnosti odredaba ugovora (čl. 324. ZOO), time da u smislu čl. 323. ZOO u slučaju ništetnosti ugovora (ovdje djelomične ništetnosti) svaka ugovora strana je dužna vratiti drugoj ono što je primila na temelju takvog ugovora.

93. U konkretnom slučaju plaćanjem anuiteta kredita u periodu dok je tečaj CHF bio niži od početnog ugovorenog, odnosno s osnove promjene kamatne stope, tužitelj nije ništa primio niti je stekao bez osnove u smislu odredbe iz čl. 1111. st.1. u svezi st. 3. ZOO, jer je uplatu primio tuženik, pa stoga ne postoji ni obveza tužitelja na vraćanje nečeg što nije primio, a time ne postoji niti konkretna tražbina tuženika po osnovi (djelomične) ništetnosti odredbe ugovora.

94. Nadalje ne postoji niti konkretna tražbina tuženika s osnova naknade štete.

95. Naime, čl. 323. st.2. ZOO je propisano da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ugovora odgovoran za štetu suugovaratelju koji trpi zbog ništetnosti ako ovaj nije znao ili morao znati za uzrok ništetnosti.

96. U konkretnoj situaciji tuženik je taj koji je kriv za sklapanje ugovora jer prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti. Krivnja za ništetnost ugovorne odredbe je na strani tuženika, a nije kriv tužitelj pa stoga tužitelj niti ne može biti odgovoran za štetu, te tuženik kao ugovaratelj koji je kriv za štetu, ne može osnovano potraživati štetu, a u smislu citirane odredbe.

97. Slijedom navedenog, valjalo je utvrditi da ne postoje tražbine tuženika istaknute radi prebijanja prema tužitelju.

98. Kao posljedica utvrđenja ništetnosti pojedinih odredaba ugovora, zastara počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost, kako je to zaključio Vrhovni sud Republike Hrvatske na sjednici Građanskog odjela 30. siječnja 2020.

99. U međuvremenu je Vrhovni sud Republike Hrvatske na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2022. dao objedinjeno pravo

shvaćanje o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva koji su posljedica utvrđenja ništetnih ugovornih odredbi kredita u CHF, prema kojemu ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju, u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od naknadnog utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite.

100. Kolektivna tužba u predmetu Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 podnesena je 4. travnja 2012., a u odnosu na valutnu klauzulu, presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. postala je pravomoćna 14. lipnja 2018. (danom donošenja presude Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ-7129/13).

101. Dakle, podnošenjem kolektivne tužbe Trgovačkom sudu u Zagrebu (4. travnja 2012.) u navedenom sporu za zaštitu kolektivnih prava prekinut je tijek zastare, dok je pravomoćnim okončanjem spora pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske donošenjem presude broj: PŽ-6632/2017 dana 14. lipnja 2018. zastara je počela ponovno teći u odnosu na tražbinu s osnova ugovorena valute, kod čega se vrijeme prije prekida ne uračunava u tijek zastare.

102. O tome je pravno shvaćanje zauzeto i u odluci VSRH broj: Rev-2245/17-2 od 20. ožujka 2018., a koja je donijeta povodom revizije (podnijeta protiv presude ŽS u Osijeku broj: GŽ-820/17 od 29.6.2017.-gdje je o zahtjevu za povrat preplaćene kamate) upravo u pogledu postavljenog pravnog pitanja "predstavlja li tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava podnesena u skladu sa čl. 131. Zakona o zaštiti potrošača, tužbu definiranu čl. 241. ZOO-a odnosno radnju vjerovnika kojoj ZOO daje učinak prekida zastarnog roka?".

103. U citiranoj odluci VSRH je zauzeo slijedeće shvaćanje: "pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO/05 te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe".

104. U odnosu na zastaru koja se tiče potraživanja s osnove ništetnosti ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem Rev-808/2023 od dana 07. studenoga 2023. naveo da je tek pravomoćnom presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ- 6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. u odnosu na prednika tuženice Sberbank d.d. odlučeno i o ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi prema odlukama banke. Naime, u navedenoj presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske pravomoćno je odlučeno o ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF u odnosu na sedam banaka, a u odnosu na osmotuženicu Sberbank d.d. odlučeno je kako u odnosu na ništetnost ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF tako i u odnosu na ništetnost ugovornih odredaba prema kojima je stopa ugovorene kamate promjenjiva prema odlukama banke.

105. Dakle, Vrhovni sud Republike Hrvatske odgovorio je na postavljeno pravno pitanje: "Zastara potraživanja potrošača prema Novoj hrvatskoj banci d.d. kao pravnom sljedniku Sberbank d.d., ranije Volksbank d.d., po osnovi preplaćenih iznosa anuiteta

zbog promjena kamatnih stopa iz njihovog kreditnog odnosa koji je predmetom kolektivne zaštite iz postupaka koji su se vodili pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod brojem P-1401/2012 i Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske pod brojem PŽ-7129/2013 i PŽ-6632/2017 počinje teći pravomoćnošću presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. godine".

106. U odnosu na sam zastarni rok, prije svega treba reći da kod instituta stjecanja bez osnove nije predviđen posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO koji propisuje da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare.

107. Tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena je 9. svibnja 2023. pa obzirom se zastara potraživanja u odnosu na prednika tuženika, Volksbank d.d. i s osnove valutne klauzule i s osnove promjenjive kamatne stope računa od 14. lipnja 2018., to iz svega navedenog proizlazi da je tužba podnesena unutar zastarnog roka od pet godina pa istaknuti prigovor zastare nije osnovan.

108. Tužitelju pripada naknada parničnih troškova u cijelosti temeljem odredbe članka 154. stavak 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023, 146/2025) obzirom je u cijelosti uspio u sporu.

109. Troškovi tužitelja sastoje se od troškova zastupanja po punomoćniku-odvjetniku odmjerjenog u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 138/23), i to za sastav tužbe iznos od 200,00 EUR prema Tbr.7.t.1., za sastav podnesaka od 5.3. 2025. i 17.2.2026. iznos od 200,00 EUR prema Tbr.8.t.1. za svaki podnesak, za zastupanje na raspravama 1.4.2025., 12.5.2025. i 13.4.2026. u iznosu od 200,00 EUR prema Tbr.9.t.1. za svako ročište, za pristup na ročište za objavu presude iznos od 100,00 EUR prema Tbr.9.t.3., što sve uvećano za PDV od 25% prema Tbr.46, nagrade za financijsko vještačenje u iznosu od 450,00 EUR, iznos plaćene sudske pristojbe na tužbu 59,23 EUR, ukupno iznosi 2.134,23 EUR, koji iznos je naložen tuženiku isplatiti tužitelju na ime naknade troškova postupka, zajedno sa zatraženom zateznom kamatom od dana donošenja prvostupanjske odluke.

110. Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Karlovcu 22. travnja 2026.

Sudac: Irena Šegavić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove odluke nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa presude koji se stranci koja je pristupila na ročište za objavu presude uručuje i time se dostava smatra izvršenom (čl. 335. st. 8 ZPP).

Za stranku koja nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onog dana kada je održano ročište za objavu presude (čl. 335 st. 9. ZPP). Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

U slučaju iz čl. 335. st. 9. ZPP sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova gdje presuda mora biti istaknuta 8 dana, računajući od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP o dostavi pismena te joj rok za izjavljivanje žalbe teče od dana dostave presude (čl. 335. st. 11. ZPP).

Žalba se podnosi pismeno u tri istovjetna primjerka ovome sudu. O žalbi odlučuje Županijski sud.

Dostavljeno:

1. Irena Blauhorn, odvjetnica u Karlovcu
2. Ivo Šućur, odvjetnik u Zagrebu

Broj zapisa: **9-30887-00f29**

Kontrolni broj: **0bbd3-91b4a-3e063**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Karlovcu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.